

SZAKSZERVEZETI KÖZLÖNY

VII. ÉVF. 18. SZÁM

ÁRA 60 FILLÉR

BUDAPEST, 1946 NOVEMBER 8.

Lehet-e parasztszakszervezet a Parasztszövetség?

A Kisgazdapárt szerint lehet. A Kis Ujságot idézve, »nincs másról szó, mint hogy a parasztságnak éppúgy meglegyen a korszerű gazdaságot szervezete, mint a munkásságnak régóta megvan«. Mit ért vajjon a Kis Ujság azon, hogy korszerű? Ha azt érti ezalatt, hogy a Kisgazdapárt mai összetételének és működésének politikai példájára gazdasági téren is megvalósítsa a parasztságnak a nagytőke, a bankok és kartellek által orránál fogva való vezette- tését, akkor megmondhatjuk: ebből a »korszerűségéből« nemcsak mi nem kérünk hanem egész bizonyosan a Kisgazdapárt valóban demokratikus érdeklő paraszttagjai sem. Ha pedig azt érti a »korszerű« szón, amit mi: a népi demokratikus magyar köztársaság felemelkedéséért, a dolgozó parasztság és

a magyar mezőgazdaság jobb jövőjéért küzdő szervezetet, akkor pedig azt kell mondanunk: felesleges dolog újból feltalálni a puskaport.

Mert — ha a Kis Ujság mélyen is hallgat erről — mindenki tudja, hogy ilyen gazdasági szervezete van már a parasztságnak és ez a Földmunkások és Kisbirtokosok Országos Szövetsége. Nem érdemes újból elővenni Kovács Béla érvelését, hogy újjgazda és százholdas nagygazda között nincsen érdekellentét, mert »egyformán várják az esőt«. Biztosak vagyunk abban, hogy mindenki előtt világos az is, amit Veres Péter — a Kis Ujság által diadalmasan idézett beszédében — mondott: »Nem lehetnek különbségek a dolgozó parasztlak között.«

Az ipar dolgozó

a munkások éppazért tudtak gazdasági, szociális és kulturális érdekvédelmi szövetségekre lépni egymással a szakszervezetekben, mert dolgozók és mert szembenállanak a dolgoztatókkal: a gyárosokkal és azok »korszerű gazdasági szervezetével«, a GyOSz-szal. Éppígy megtalálták már egymást a mezőgazdaságban a dolgozók és — nem 20 egynehány éve, mint a Kis Ujság írja, hanem — negyven esztendővel ezelőtt megalakították az ipari munkásság példájára a maguk szakszervezetét, melyet abban az időben Magyarországi Földmunkások Szövetségének neveztek. Igaz, hogy a Horthy-fasizmus alatt a dolgozó parasztságnak ez a szervezete nem volt éppen »korszerű«, de a grófi és egyházi nagybirtokok urainak minden igyekezete, véres csendőrsortűzek, internálótábor és börtön sem tudták meg-

törni erejét. S azt, amit a dolgozó parasztlak már 40 évvel ezelőtt is tudtak, máig sem felejtették el: más a dolgozó és más a dolgoztató. Tudják, hogy a dolgozók szervezete a szakszervezet, a dolgoztatóké, a nagygazdáké pedig — akár OMGE-nak hívják, akár Gazdaszövetségnek, akár mint a Parasztszövetségnek — szembenáll velük és nem a dolgozó parasztlakéért száll síkra, hanem egyedül a saját érdekeiért. Még akkor is, ha ezt kurtán letagadja.

Érdemes lenni a Kis Ujságnak egy keveset tájékozódnia a Földmunkások és Kisbirtokosok Országos Szövetsége történetéről, mielőtt ilyesmit ír: »Reméljük, sem a két munkáspárt, sem a Szakszervezeti Tanács nem tesz kísérletet az annyiszor meghirdetett parasztszervezet-

ság gyakorlati érvényesítésé- meg megakadályozására. A dolgozó parasztság szakszervezetének történetéből!

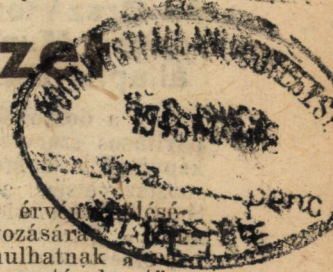
Az egyik az, hogy a mai vezetőség nem egy tagja egész életét a parasztság szakszervezeti harcának szentelte. Mayer Sándor, Nyisztor György, Takács József már 1906-ban a vezetőség tagjai voltak, s Nyisztor és Takácsot még abban az évben el is ítélték.

A másik megszívlelendő történelmi adat

pedig az, hogy a FEKOSz már 1920-ban »a Magyarországi Szakszervezeti Tanács kötelékéhez tartozónak tekinti magát«. Mi az, ami mindebből kiderül? Az, hogy a »parasztszervezet« gyakorlati érvényesítését a Szakszervezeti Tanács már 26 esztendővel ezelőtt sem »akadályozta« meg, s nem tette ezt a Szociáldemokrata Párt sem, amely 50 évvel ezelőtt indította meg harcát az elnyomott parasztság felszabadítására.

Ezekután azt hisszük, elég világos, hogy a Baloldali Blokk nem »meglehető idegenkedés« hanem határozott elutasítással fogadja a Kisgazdapártnak azt a követelését, hogy »a szakszervezetté átalakuló Parasztszövetség igényt tart mindazokra a jogokra és hatáskörrre, amit a megalkotandó törvény a szakszervezetek számára kijelöl«.

A parasztságnak megvan 40 éve a maga szakszervezete, a FEKOSz, amelynek kommunista, szociáldemokrata és parasztpárti vezetői a munkássággal évtizedes közös harcban összeforrott, kipróbált demokraták, becsületos parasztlak, akik csak sajnálják, hogy kisgazdapárti mivolta — ismeretlen okokból —

elparancsolta körülköli Dobi Istvánt, az ország földművelésügyi miniszterét.

A Parasztszövetségnek

is megvannak, meglehetnek a maga jogai: a dolgozatók gazdasági érdekképviselésének jogai, ugyanazok, mint ipari vonalon a GyOSz-nak. S minthogy a szakszervezeteknek éppen az a céljuk, hogy megvédjék a dolgozók jogait a dolgozatókkal szemben, ne kívánja senki tőlünk, hogy kecskére bizzuk a káposztát.

Az Országos Mezőgazdasági Munkabérmegállapító Bizottságban,

amely a dolgozók és dolgozatók paritásos szervezete, a FEKOSz képviseli a dolgozókat és a Parasztszövetség a dolgozatókat. S ez a képviselet nemcsak formai: a Parasztszövetség küldöttei elkeseredett harcot folytatnak minden tárgyaláson a bérek emelése, a munkaidő csökkentése és általában minden olyan újítás ellen, amelyek a mezőgazdasági munkavállalás feudális jellegét veszélyeztetik és a nagygazdák rovására igyekeznek a mezőgazdasági munkás-
szak életszínvonalát emelni. De nemcsak a munkabértárgyalásokon képviseli a Parasztszövetség a nagygazdákat. A FEKOSz még a nyáron benyújtotta a kishaszonbérletek szabályozásáról szóló rendelet javaslatát a földművelésügyi minisztériumnak s a Parasztszövetség két hónapon keresztül azzal akadályozta meg a rendelet megjelenését, hogy ő nem a bérbeadókat képviseli, hanem szintén a bérlőket, tehát nem ülhet le ebben az ügyben a FEKOSz küldötteivel tárgyalni. A FEKOSz végül is azt kérte: tegyen hát a Parasztszövetség is javaslatot a kérdés rendezésére, függetlenül attól, kiket képvisel, a bérbeadó nagygazdákat, vagy a kishaszonbérleket. És ekkor kibújt a szög a zsákból s ez a szög alaposan sértette a kishirtokos, uzsorabérletre kényszerített szegényparasztságot.

A Parasztszövetség javaslata — nem is birkoltan — a bérbeadók érdekeit tartotta szem előtt és ennek következménye az, hogy a megjelent rendelet — bármennyire haladást jelent is a FEKOSz erőfeszítései következtében a múlttal szemben a kishaszonbérlek számára, mégis — hiálto eredményeket hoz — a Parasztszövetség jóvoltából — a bérbeadó munkások javára — mást ne is említsünk: a kishaszonbérlek által a bérbeadónak adott háromfi, hízott sertés stb. olyan értékben számító-

dik a bérbe, »amilyen értékkel azok a haszonbérbeadóra bírnak. Tehát nem a piaci, vagy megszabott árat, mégcsak nem is a termelési költségek alapján kiszámítható önköltségi árat veszi alapul a Parasztszövetség, hanem azt, hogy mennyit »érek« a kisember keservesen felhízalt disznaja a zsírosgazdának.

Ugyancsak a FEKOSz terjesztett

rendelettervezetet a kölcsönigáért teljesítendő gyalognapszám mértékének megállapítására vonatkozóan. E kérdés tárgyalásakor is kiűnt, hogy a Parasztszövetség nem az igazán külső kisemberek javát nézi, hanem a fogatot kölcsönadó nagygazdákét. Így került be a rendeletbe a FEKOSz alapvetően eltérő javaslatával szemben az a paragrafus, amelyik kimondja, hogy gabona behordására kölcsönadott fogatért, aratási vagy eséplési munkát követelhet a kölcsönadó nagygazda és ugyanakkor jogában áll teli travahordás vagy szárbehordás fejében nyáron, esetleg a legnagyobb munkaidőben követelni a gyalognapszámot. Azt is sikerült a Parasztszövetségnek beleszorítani a rendeletbe, hogy az a fogatnélküli szegényparaszt, aki a kölcsönadó nagygazda kívánsága szerinti helyen és időben a munkát nem tudja teljesíteni, az köteles a munkát saját költségén mással elvégeztetni, vagy a teljesítendő napszámnak megfelelő készpénzt a gazdának kifizetni.

Sorolhatnók még tovább a Parasztszövetség »érdemeit«, de azt hisszük, felesleges. A mezőgazdasági dolgozók szakszervezeti mozgalmának egyik első harcosa, Csizmadia Sándor, nem hiába mondotta 1896-ban a bíróság előtt: *»Amit a vagyonos osztály üldöz, az neki nem jó, és ami neki nem jó, az nekünk jó.«*

A Parasztszövetség egy éve »üldözi« a szegény, dolgozó parasztság szervezetét a Földművelésügyi és Kishirtokosok Országos Szövetségét. Nem volt olyan nap, hogy valahol az országban meg ne támadta volna a FEKOSz-t. Levelek garmadája tanúskodik erről az uszító hadjáratról, amelyben a Kiszármópárt kizárt és ki nem zárt »fegyvereket« jártak legelől.

A hadjárat nem járt sikerrel. A mezőgazdasági dolgozók munkaközvetítését nem lehet a FEKOSz kezéből kicsavarni. Új harcmezőre vált szükségessé. Rövid idővel ezelőtt még azt mondta Csinó Lajos, a Parasztszövetség egyik kiküldötte a munkabérmegállapító bizottságban, hogy »tudomásom szerint itt semmiféle szakszervezet nincs; itt csak

Földmunkás Szövetség és Magyar Parasztszövetség van!« És íme, hogy változnak az idők! Néhány héttel később kiderül, hogy a Parasztszövetség tulajdonképpen szakszervezet. A dolgozó parasztsága azonban bíránybőrben is megismeri a farkast.

Meg kell mondanunk

azt is, hogy a FEKOSz tagjai nemcsak a Baloldali Blokk pártjaiból valók és pártönkívüliek, hanem — különösen a Dunán túlon — igen szén számmal becsületes demokratikus gondolkodású kizgazdapárti kishirtokosok, akik együtt harcolnak a maguk gazdasági felemelkedéséért, szociális helyzetük megjavításáért és műveltségük emeléséért más pártbeli sorstársaikkal a szakszervezet keretén belül. De nemcsak a tagság között, hanem a helyicsoportok vezetőségében is akadnak demokratikus kizgazdák, akik nem a pártpolitikai szempontokat, hanem a dolgozó parasztság és ezzel együtt a magyar demokrácia érdekét tartják szem előtt: küzdenek a malmok községi ellenőrzéséért, az iparcikkek árának leszállításáért és a szakszervezetek többi céljáért. Annak ellenére, hogy ez aligha tetszik a kizgazdapártban tömörülő nagymalmosoknak és gyárosoknak.

Azon pedig — azt hisszük — különösképpen meglepődnek a Parasztszövetség, ha megtudná, hogy az általuk annyit ócsárolt és támadott munkaközvetítő irodavezetők között egyes megyékben milyen nagyszámban vannak kizgazda párttagok. A FEKOSz ugyanis, mint minden szakszervezet, pártokon felül álló érdekképviselői szervezete, a dolgozóknak s nem a párttagságot tekinti a tagság és a tisztviselés feltételének, hanem csak azt: dolgozóról van-e szó.

Azok a kizgazda párttagok, vagy parasztszövetségi tagok, akik szükségét érzik annak, hogy szakszervezetbe tömörülve védjék meg érdekeiket, szívesen látott harcostársai lehetnek a FEKOSz-hoz, a baloldali parasztszervezetbe való belépés után a már szervezett mezőgazdasági dolgozóknak. És ezek a szaktársak szakszervezeti munkájuk alapján éppúgy felkerülhetnek majd az ország vezetőségébe, mint azok, akik egy emberélet harcai után most ott vezetik a harcot, a Szakszervezeti Tanács irányítása mellett testvéri együttműködésben az ipari munkásság és az értelmiség szakszervezeteivel a dolgozó parasztság felemelkedéséért a népi demokratikus magyar köztársaság boldog jövőjéért.

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal montreali konferenciája

A magyar szervezett munkásság előtt már régen ismert a nemzetközi munkaügyi szervezet, amelynek székhelye a második világháború előtt Genfben volt és a Népszövetséghez tartozott. A háború a szervezetet Genfből Kanadába kényszerítette; ez a magyarázata, hogy a munkaügyi szervezet évi konferenciáját a kanadai Montrealban tartották szeptember 18-tól október 9-ig. A konferencián a magyar szakszervezetek képviselőiben vettem részt. A kanadai utat Budapestről vasuton, repülőgépen és autón tettem meg Montrealig.

Két tárgysorozatra oszlott a konferencia: újabb szociálpolitikai intézkedésekre vonatkozó határozat és a munkaügyi szervezet hovatartozása, valamint alkotmánymódosítása ügyében szükségessé vált állásfoglalás. A szociálpolitikai tárgysorozatnál újabb határozatokkal és ajánlásokkal bővült a konferencia nemzetközi eddigi munkája, így a gyáriparon kívül foglalkoztatott ifjak kötelező orvosi vizsgálata, az ifjak és nők éjjeli munkatiltalmának megerősítése, a gyakorlati munkások szociális helyzetének vizsgálata. Más részről tárgyalta a konferencia az intézmény jövőbeni tevékenységét és határozattal kimondotta, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet a Nemzetek Szövetségének szerve, amely e keretben belül bizonyos autonómiával rendelkezik. Ennek megfelelően rendeződött a szervezet alapokmánya is.

A konferencián az igazgatói jelentéshez 46 ország 62 küldötte szavolt hozzá. Köztük a magyar Szakszervezeti Tanács álláspontja is kifejezésre jutott, amely szerint a magyar szakszervezetek — mint a múltban — továbbra is tevélegesen részt akarnak venni a nemzetközi munkában. A Szakszervezeti Tanács megítélése szerint a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet által elrendezett szociálpolitikai kérdések alkalmasak arra, hogy a kapitalista termelésű országok között felmerülő versengést, ha azok szociálpolitikai különbségekből erednek — kiküszöböljék. A háború okozta problémák és a háború előttről elmaradt szociálpolitikai kérdések megoldása feltétlen igényli, hogy az intézmény az egész világ nemzeteit magába foglalja. Az átfogó és tartós nemzetközi szociálpolitikai elrendezésnek előfeltétele az egész világ népeinek tevélegesen részvételé. A legnagyobb hiány ezen a téren a nagy, 200 milliós Szovjetuniónak a szervezeten kívülsége. Az európai nemzetek közül hiányoztak a konferenciáról a Szovjetunió kívül a románok, az osztrákok, a németek és a konferenciáról kizárt fasiszta spanyol küldöttek.

A magyar Szakszervezeti Tanács képviselőiben tett felszólalásban áttekintést adtunk az ország múlt és jelen gazdasági és politikai helyzetéről. Az előadást a Szakszervezeti Tanács és az iparügyi minisztérium statisztikájával támasztottam alá, amely igen élénk érdeklődést váltott ki a világ minden tájáról összesereglett delegátusokból. Felszólalásomban részletesen beszéltem arról a heroikus küzdelemről, amelyet a magyar munkásság, parasztság és értelmiség folytatott a stabilizáció megteremtéséért és folytat az ország újjáépítéséért. A három hivatalos nyelven a felszólalással

egyidőben közölt beszéd számos érdeklődőt vezetett a magyar delegációhoz, akik valamennyien nagyra-becsüléssel és elismeréssel szóltak a magyar dolgozók fegyelmzett helytállásáról és csupán egy aggályukat közölték: vajjon a nagy áldozat árán megvalósított stabilizáció fenntartható lesz-e? Amikor részletesen elmagyaráztam az 1945 január elsejéi kiindulás és az 1946 augusztusi stabilizáció közötti fegyelmzett munkát, a küldöttek is elismerték, hogy a magyar munkásság további fegyelmzett helytállása lehetőséget nyújt az elért eredmény megtartására és továbbfejlesztésére.

Felszólalásom másik részében rámutattunk, hogy nem képzelhető el eredményes munka a szervezeten belül, ha a Nemzetek Szövetségéhez tartozó államok, köztük a nagy Szovjetunió, kívül marad a nemzetközi szociálpolitikai együttműködésből. A háború utáni nagy feladatok megkívánják az összes nemzetek, köztük elsősorban a 200 milliós szovjet nép részvételét a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet munkájában. Kértem a szervezet vezetését, tegye vizsgálat tárgyává, miként lehetne a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetet az összes demokratikus nemzetek valóban nemzetközi intézményévé tenni.

Számos ország küldötteivel folytatott megbeszélésem alapján megállapíthattam, hogy a háború minden nemzetre rossz üztet és annak költségei a nép életszínvonalát esökkentik. Infláció mutatkozik egyes országokban, és sok helyen tapasztalható az áruhiány. A munkaviszony tekintetében viszont Olaszországtól, Ausztriától, Németországtól eltérően, mindenütt munkáskereslet van. A munkabérek 5–35%-os esökkentést mutatnak a különböző győző államokban, ha a bérek reálértékét vizsgáljuk. A háború utáni idők még mindig hiányosságokat, esökkentett életszínvonalat és nehezen kialakuló nyugalmat mutatnak Kanadától Budapestig. Ezek a jelenségek mindenütt megvannak, legfeljebb mértékük változik. Az egyes küldöttek előadásából megállapítható volt, hogy az egész világon az országok közötti árucserforgalom kibővítésére törek-
sznek.

Kanadai tartózkodásom alatt Windsor, Hamilton, Wayland, Torontó és Montrealban tartottunk az ott élő magyarokkal gyűléseket, ahol részletesen megismertetem a magyar demokrácia és a magyar dolgozók erőfeszítéseit az ország újjáépítése érdekében. Az új világban élő magyar dolgozók nagy tisztelettel és elismeréssel fogadták a magyarországi dolgozók áldozatos munkájáról szóló beszámolómat és a gyűléseken összegyűjtött pénzből a Szakszervezeti Tanácsnak, illetve a Vasmunkásszövetségnek három darab mikrofont küldtek avval az óhajtásunkkal, hogy ezokon keresztül szolgáljuk az eddiginél messzebb hallóan és még eredményesebben a magyar dolgozók érdekét és a magyar demokrácia megerősítését.

Az Egyesült Államokban rádió interjú keretében szóltam a magyar újjáépítés és a magyar dolgozók nagy kérdéseiről. Hatheti távollét után érkeztem vissza Budapestre és itt tolmácsolom a montreali konferencia munkáscsoportja üzenetét: szívélyes és testvéri üdvözlőket küldik a magyar dolgozóknak, megbecsüléssel tekintenek azokra az áldozatokra, amelyek közepette a magyar demokráciát és a magyar szervezett munkásság jövőjét építik.

Kisházi Ödön

Gyermekeink nevelőiért

Közismert a magyar nevelői kar túlnyomó többségének nyomorúsága. A vidéki tanítók kezdő fizetése 159.— forint, a pedagógusok 70%-ának átlagos havi fizetése 201.— forint. Számítalan nevelő kölcsönkért ruhában és cipőben tehet csak eleget kötelességének. A nevelői kar helyzetének enyhítésére kevés segítséget jelent az Eötvös-alap, a Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezetének jóléti osztálya, amely országos iskolai gyűjtéssel akarja a háborúsított, romokban heverő intézményeit rendbehozni. Ezért a társadalmi szervek, különösképpen a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége (Szakszervezeti Tanács) kötelekékbe tartozó szervezetek támogatásával széleskörű társadalmi akcióvá fejlesztjük ezt a megindított gyűjtést. Kérjük a magyar társadalmat, hogy erejéhez képest vegye ki részét a »Gyermekeink nevelőiért« címen megindított akcióból. Pénzküldemények vagy természetbeni juttatások a Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete (Budapest, VIII., Múzeum-u. 17. Telefon: 137—259. csekk számla: 26.276) címre küldendők.

»Gyermekeink nevelőiért« akcióbizottsága nevében:

Piros László.

a Szakszervezeti Tanács főtítkár-helyettese,

Rajk Lászlóné.

a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének főtítkára.

Lukács Sándor.

a Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezetének Orsz. títkára.

A Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete múzeumutcai székházának előcsarnokában bokáig áll a víz a korhadó parkettán. A hiányos üvegtetőn át nyakunkba esorog a hideg novemberi eső. Amerre nézünk, mindenütt megrongált korlátok, kidőlt ajtófélfák, festésre váró falak hirde-

tik a szegénységet. Az épület háttükörképe a pedagógus társadalom nyomorúságos helyzetének.

Százszor megírták és százszor beszéltek már arról a súlyos és tarthatatlan állapotról, ami több mint 30.000 pedagógus munkáját teszi szinte lehetetlenné. Mindezideig azonban

semmi sem történt az érdekekben.

A »nemzet napszámosaik«, akikre gyermekeink oktatását, lelkiápolását bízunk s akik hosszú és költséges tanulás után jutnak el a katedráig, még a napszámos fizetést sem igen kapják meg. Az 1938-as békeévekhez viszonyítva fizetésük 30%-nak felel meg. Válsárlóértékben azonban ez alig éri el a békenyit 10%-át. A kezdő tanítók fizetése vidéken 159.— Ft. városban 201.— Ft. Amennyiben természetben kap lakást, ebből még levonnak 15%, illetve 25%-ot. Az OTBA újabb 2%.

Ezeket az adatokat a faliújság előtt álló fiatal tanítónőtől tudtuk meg, akitől az írók felől érdeklődünk. A villámtájékoztatóntán benyitunk a títkárság ajtaján. A jéghideg szobában téli ruhában dolgoznak az alkalmá-

zoltak. Az egyik éppen egy nagy köteg levelet vesz át a postástól.

— Napi 40—50 levél és jegyzőkönyv másolat érkezik vidéki csoportjainktól — mondja kérdésünkre. — De nemcsak a csoportok, a tagok egyénként is nagyon gyakran fordulnak hozzánk panaszainkkal. Szakszervezetünk természetesen valamennyit megválaszolja és a kéréseket igyekszünk elintézni.

Olvasgatjuk a leveleket, amik az ország minden részéből öntik a pedagógusok panaszait a központnak. Sorról-sorra tisztában áll előttünk ennek a rétegnek nyomorúságos helyzete. A tanítói lakások sok helyen, különösen a tanyákon nem felelnek meg a törvény által előírt követelményeknek. Nagyon gyakran

egészségtelen, nedves, padlózatlan, kisablakú lakást juttatnak a tanítónak. Ott, ahol új iskolát állítanak fel, a kiküldött tanító nem egyszer képtelen megkezdni az oktatást, mert egyáltalán nem gondoskodnak számára lakásról.

A ruha- és a cipőgondok

különösen a falusi tanítókat gyötrik, bár városi kollégáik sincsenek sokkal jobb helyzetben.

»Járásunk tanítói és tanári kara szomorú sorsban van. A megélhetés — különösen a családoknál — rettenetes. Egészen lerongyolódunk, ruhát és élelmet kérünk« — írják Eresiből.

»Amikor a nemzet, a magyar nép jövőjének kialakítását a nevelői kar munkájától várja, nem lehet, hogy a nevelők a létfenntartás kérdéseivel küszködjenek« — írják a törökszentmiklósi pedagógusok. — Anyagi helyzetünk javítását ígérték, de még nem tették. Követeljük, hogy a miniszter tartsa meg ígéretét.«

»Erős a pedagógusok elkeseredése, mert nyomorognak a szó igaz értelmében« — olvassuk egy másik miskolci levélben. »Ha valakinek meghal a hozzátartozója, még eltemettetni sem tudja.«

A hajdúsámsoni pedagógusok ugyancsak drámai hangú levélben számolnak be helyzetükről: »Újra előttünk áll a szűkölködés és a nyomor. Megint fenyeget bennünket a ruhátlanság és a fűtetlen szoba réme. Aki az ifjúság, azé a jövő. Nem közömbös, hogy jól vagy rosszul fizetett tanítók nevelik-e az ifjúságot.«

Mint visszatérő refraint minden levélben ott találjuk a követelést: állítsák vissza az eltörölt nevelői pótlékot. Mert a hivatalnok, amikor leteszi a tollat, befejezte a munkáját, — írják — a pedagógus ellenben otthon készül a következő napra, dolgozatokat javít és ezért semmi külön díjazást nem kap.

*

Magyar nevelőnek lenni sohasem volt hálás feladat. Az ország népének azonban most ajtót kell nyitni azok előtt az iskolás gyermekek előtt, akik a saját nevelőik, tanítóik, tanárok javára gyűjtenek, hogy pedagógusaink nyugodtabb megélhetési körülmények között valóban demokratikus szellemben neveljék ifjúságunkat.

Szocialista elmélet a népi demokráciában

A magyar történelemben először, most a szabad demokratikus független Magyarországon kapott a munkásság lehetőséget arra, hogy birtokába vegye a műveltséget, a tudományt. Nagy munka vár ránk, hogy a rombadöntött országot újjáépítsük, de nem sokkal kisebb a kulturális újjáépítés munkája sem. Többet és jobbat termelni csak akkor lehetséges, ha elsajátítjuk az általános műveltséget és a szaktudást.

A szervezett dolgozók különös figyelmébe ajánljuk Rákosi Mátyás elvtársnak a MKP munkásakadémiája — mely nincs kötve párttagsághoz — ünnepélyes megnyitóján a marxista-leninista elmélet jelentőségéről tartott alábbi előadását:

Túlzás nélkül el lehet mondani, hogy ninesen Európában még egy ország, ahol a dolgozóknak annyira szükségük lenne a marx-lenini elmélet elsajátítására, mint hazánkban. A felszabadulást megelőző 25 esztendőben Magyarországon nemcsak Lenin és Sztálin művei voltak eltiltva, hanem a régi rendszer gondoskodott arról is, hogy Marx és Engels tanításai minél kevesebb dolgozóhoz juthassanak el. Nálunk 1919 óta jóformán lehetetlen volt a szocialista elmélet megtanulása. A felszabadulás után pedig a stabilizációig a rendkívül nehéz gazdasági viszonyok, az infláció és hasonló tényezők gátolták meg azt, hogy pótolhassuk negyedszázados elmaradottságunkat.

Sok tekintetben azonos e téren a helyzet azokban az országokban, ahol a fasisztus szocializáció, vagy évekig tartott a fasiszta megszállás. Mindenütt érzik, hogy elmaradtak a marxista elmélet terén, s az elmulasztottakat igyekeznek teljes erővel pótolni. Egész Európában valóságos renaissanceről beszélhetünk: annyi esztendő elnyomás után mindenütt új lendülettel vetik rá magukat a dolgozók a népi demokráciáért vívott harc legfontosabb szellemi fegyverének, a marxista-leninista elméletnek elsajátítására.

Ez a felismerés azonban még távolról sem közkinésé minden kommunistának. Még ma is előfordul, hogy olyan véleményeket hallunk, amelyek az elmélet jelentőségét lebecsülik. Lenin az ilyen lekiécsinyölőkkel szemben azt hangoztatta, hogy bizonyos fokon túl a legjobb természetes ész és legszélesebb tapasztalat is csődöt mond, ha nem támogatja

a szocialista elmélet.

A marxizmus-leninizmus nem dogma, nem recept vagy sablon, hanem tudomány, a társadalmi és gazdasági törvényszerűségek felkutatása és alkalmazása a mindenkori viszonyokra. És mivel tudomány, ugyanazzal az alaposággal és elmélyüléssel kell vele foglalkozni, mint bármely más tudományággal.

Különösen nagyfontosságú a marxizmus-leninizmus útmutató szerepe most, amikor az osztályharc rendkívül bonyolult viszonyok között és sok helyen szinte felismerhetetlenségig álcázva folyik. A napokban olvashattuk, hogy Párisban *De la Roque* fasiszta pártja újjáalakult és a következő nevet vette fel: »A francia megbékélés köztársasági és szociális pártja«. Nálunk a legreakciósabb párt szerényen a »Szabadság Párt« nevet viseli. Ilyen álcázások közepette minden tudással fel kell vértetni a magyar dolgozókat és kezükbe kell adni a biztos irányítót, a magyar viszonyokra alkalmazott marxista-leninista elméletet. Csak ez az elmélet helyes gyakorlati alkalmazása teszi lehetővé, hogy a magyar demokrácia vezető pártja kidolgozhassa a helyes irányt és be tudja tartani azt.

Rendkívül fontos, hogy ez az elmélet minden megnyilatkozásban

a gyakorlattal párosuljon

ne legyen elvont, sématis, gyökerei sarjadjanak az eleven magyar életből és onnan szívják az élet nedvet. A magyar munkásmozgalomnak — és hozzátehefjük az egész magyar demokráciának — legnagyobb gyengéje az elméleti tudás hiánya. Ha más országokban a demokrácia erősebb, úgy az közvetlenül összefügg azzal, hogy ott a marx-lenini progresszív eszmék tanulmányozása és elsajátítása szélesebb tömegeket és mélyebben érintett.

Száz esztendővel ezelőtt, a magyar demokrácia hajnalán Széchenyi István a kiművelt emberfők sokaságával mérte egy nemzet súlyát. A mostani Magyarországon a népi demokrácia ereje, szilárdsága — és vele nemzetünk egész jövője — a marxista-leninista elméletben és gyakorlatban kiművelt emberfők sokaságától függ.

Feladatunk a magyar dolgozók közkinésévé tenni mindazokat

a tapasztalatokat,

amelyeket a Szovjetunió népe, a többi kommunista testvérpártok és a demokráciák, az emberi haladás továbbfejlesztése terén gyűjtöttek.

Most új harcok előtt állunk, amelyekben új, művelt, a szocializmus elméletében járatos káderekre lesz szükségünk. El kell mélyítenünk és ki kell szélesítenünk az elméleti tudást, hogy jól és tartósan megoldhassuk az élénk tornyosuló nehéz feladatokat. Minél alaposabban és szorgalmasabban végezzük el ezt a munkát, annál gyorsabban fog menni a demokratikus, erős és boldog Magyarország felépítése. És utána annál gyorsabban léphetünk arra az útra, mely az emberiség és így a magyarság haladásának végecéljához, a szocialista-kommunista társadalomhoz vezet.

Sternberg hangszergyár
Rákóczi-út 60

Harmonika és egyéb hangszer vétel — eladás
HANGSZER- ÉS RADIO-JAVÍTÁS

KORES RT. BUDAPEST

vegyileg kikészített papírok és irodacikkek gyára
Gyár és központi iroda: Budapest, XIII. Tove-u. 41. Tel.: 298-945

Cikkek: írógépszalag, karbon- és indigópapír, Drytype gyűrhető stencil. Különböző irodacikkek; sokszorosítóesték, sokszorosító-gép milliméter- és fénymásolópapírok, párnafestékek, minden-nemű vegyileg kikészített és export csomagoló papírok

Sürgős intézkedéseket

A korán beállott hideg idő különösen sürgős intézkedéseket kíván, hogy az éhes és lerongyolódott családok ezreit a nyomortól, pusztulástól megmentsük.

Az ország különböző részeiből érkeztek panaszok, hogy hivatalos leiratok a vasmunkások részére 66. a kubikosok számára pedig 57 fillér órabért állapított meg a közmunkáknál.

Bizonyos körök azt híresztelik, hogy ezeket az órabéreteket az újjáépítési minisztérium a Szakszervezet Tanácsal karöltve állapította meg. Ezek a híresztelések hamisak. Ezért a magyar munkásság és az egész közvélemény tájékoztatására szakszervezetek tartjuk leszögezni álláspontunkat, amit a Szakszervezeti Tanács képviselői eddig is képviseltek és ezután is képviselni fognak: mindennemű szakmunkáért, közmunkák keretében is, a kollektív szerződésekben megállapított szakmunkásbért kell fizetni!

Ez nem csupán a Szakszervezeti Tanács álláspontja, hanem az újjáépítési minisztérium kebelében létesített tárcaközi bizottság egyhangú határozata is.

A vállalkozók már nem egy helyen erős hajlandóságot mutatnak arra, hogy a közmunkák leszorított órabéreit fizessék a nemközmunkáknál is. Mindenütt a kollektív szerződésben megállapított órabéreteket kell fizetni, így természetesen a kubikosok részére is. Azonban kívánatos, hogy vezessék be minél általánosabban a teljesítménybéreteket, mégpedig nemcsak a kubikos

munkán, hanem más munkákon is, ahol ez lehetséges.

Indokolj a közmunkásoknak az a kérése is, hogy kapcsolják be őket a családi pénztárba. Igen súlyos anyagi viszonyok közt lévő dolgozó rétegekről van szó, akik közül különösen a családok részére kell a családi pótlék útján is segítséget nyújtani. A magyar közvélemény előtt, de még az újjáépítési minisztériumban működő tárcaközi bizottság előtt is ismeretlen, mennyi a közmunkaváltásból befolyó jövedelem és mire lett fordítva a bevételnek nemcsak egy-egy része, hanem a bevételek egésze.

Nyilvánosan számoljanak el a befolyó közmunkadíjakkal, mert amíg ez nem történik meg, a mai elszámolási mód nem segítheti elő azt, hogy a magyar munkásság elhagyja, hogy tényleg nincs »fedezet« a fenti kérdések megfelelő megoldására. Reméljük, hogy az újjáépítési minisztérium megtalálja annak a módját, hogy ezeket a kérdéseket rendezze, mégpedig velünk egyetértésben, velünk megbeszélve és nemcsak utólagos értesítéseket fog részünkre küldeni.

Szükségesnek tartjuk továbbá, hogy ismételt hangot adjunk a szervezett dolgozók a közvetlenségnek, hogy a kormány és az önkormányzatok találjanak pénzügyi fedezetet a munkanélküli segély folyósításához. Itt van a tél és a munkanélküliek tízezei minden segítség nélkül állanak, holott erre a segítségre éppen a téli hónapokban van a legnagyobb szükség.

A kapcsolt akkordról

Az utóbbi időben mind gyakrabban esett szó. Ennek oka, hogy az akkordban dolgozók keresete és az órabérben dolgozók keresete között a kívánatosnál sokkal nagyobb különbségek vannak. A háború előtt az akkordban dolgozó munkás legfeljebb 10–15%-kal keresett többet, mint az órabérben dolgozó. Az utóbbi hetekben viszont az átvizsgált bértételek és keresetek alapján a különbség 30–40%. Ugyancsak nem fordult elő az a háború előtt, hogy az akkordban dolgozó betanított munkás többet keresen mint a szakmunkás. Bár — s ezt nyíltan meg kell mondanunk — ez nem

helyes álláspont. Az a gépmunkás, aki minden erejét beleadja a termelésbe és valóban magas teljesítményt produkál, feltétlenül megérdemli a magasabb bért, mint az olyan szakmunkás, aki nyugodt munkamenet mellett sem erejét, sem egészségét nem veszélyezteti. Nem vonatkozik ez a jól kvalifikált szakmunkásainkra.

A stabilizáció óta ipari termelésünk örvendetesen emelkedett, éppen a felfejlődött munkateljesítmény eredményeképpen. Indokoltnak látszik tehát, hogy mindazokat, akik a termelés emelkedésében produktív munkájukkal közrejátszottak, ennek eredményéből részesítsük. Ezt a célt szolgálja a kapcsolt akkord bevezetése. A kapcsolt akkord lényege: mindazoknak a munkásoknak, akik munkájuk természetéből kifolyólag akkordban dolgozni nem tudnak, viszont se-

gítő, előkészítő vagy üzemfenn tartó munkájukkal hozzájárulnak a többtermeléshez, ennek arányában a többkeresetet biztosítani.

Tisztában kell lennünk azonban azzal, hogy ha a kérdést túl lazán kezeljük s a többkeresetet olyanok számára is biztosítjuk, akik munkájukkal nem közvetlenül, vagy a fentemlített módon közvetve járulnak hozzá a termelés emeléséhez, olyan folyamatot indíthatunk el, amely a stabilizáció biztonságát veszélyeztetheti. Ezért az üzembizottságoknak és a bizalmiaknak a kérdést előbb át kell beszélni a szakszervezetekkel és a megfelelő szakemberekkel s csak azután szabad a megfelelő átállítást előkészíteni.

Z. F.

A Szakszervezeteket érdeklő fontosabb rendeletek

1946 október 8. Magyar Közlöny 229. sz.

11.260/1946. M. E. sz. rendelet az ipari és kereskedelmi munkavállalók elbocsátásának ideiglenes szabályozásáról szóló 8660/1946. M. E. sz. rendelet kiegészítése tárgyában.

11.580/1946. M. E. sz. rendelet a gazdasági munkavállalók társadalombiztosításával kapcsolatos egyes kérdések szabályozása tárgyában.

1946 október 12. Magyar Közlöny 233. sz.

141.500/1946. F. M. sz. rendelet a mezőgazdasági munkabéremegállapító bizottságok alapításáról.

1946 október 13. Magyar Közlöny 234. sz.

11.780/1946. M. E. sz. rendelet a munkások családi pótlékáról. A rendelet hatálya kiterjed minden olyan betegségre, vagy balesetre, vagy öregségre, vagy rokkantságra, özvegyiségre, árvaságra, biztosítási, illetőleg bányanyugdíj biztositási kötelezettség alá eső vállalatra, üzemre, hivatalra, foglalkozásra, amely a rendelet hatálya alá tartozó munkavállalót foglalkoztat. Kiterjed továbbá a rendelet hatálya a háztartási alkalmazottakra, valamint házfelügyelőkre, vagy segédházfelügyelőket foglalkoztató munkavállalókra is. A rendelet csak a 16. élet évét be nem töltött gyermekekre vonatkozik, akik a munkavállaló saját háztartásában tartják. Egy-egy hónapra járó családi pótlék összege egy gyermek esetén 10 forint, két gyermek esetén 12 forint gyermekenként, 3 gyermek esetén 14 forint gyermekenként, 4 gyermek esetén 16 forint gyermekenként, 5 vagy több gyermek esetén minden gyermek után 18 forint.

11.830/1946. M. E. sz. rendelet a közszolgálati alkalmazottak közlekedési segélyének és lakbérsegélyének megállapítása tárgyában. A közlekedési segély összege havi 30 forint, a lakbérsegély összege a VI. fizetési osztálytól felfelé havi 15 forint.

10.350/1946. N. M. sz. rendelet. A munkások családi pótlékáról szóló 11.780/1946. M. E. sz. rendelet végrehajtása tárgyában.

FORUM

irodalmi, társadalomtudományi és kritikai folyóirat

Szerkesztőbizottság:

Darvas József Szerkeszti:
Lukács György
Ortúy Gyula Vértesszabó György

Megjelenik havonta egyszer

Amerikai, angol és német **ZONGORÁK**
legelőcsőben, részletre is, szakszervezeteknek és testületeknek 20% engedély
FENYŐNÉ, Erzsébet körút 26

KI A FELELŐS?

HOSSZÚ HETEKIG ülésezett Párisban a békekonferencia. Ott vitatták meg a győztes hatalmak a magyar béke feltételeit is. Magyarország népe feszült figyelemmel várta a Párisból érkező híreket, melyek bizony szomorúak nemzetünkre nézve. Hazánk bűnhődik azokért a bűnökért, melyeknek elkövetésére a 25 esztendő ellenforradalmi korszak urai vitték rá az országot.

Magyarország volt a német fasizmus utolsó esatlója. Románia már 1944 nyarán átállt a szövetségesek oldalára és 1944 őszén már a demokratikus Románia hadosztályai vonultak a frontra, hogy résztvegyenek a Hitlerék elleni háborúban. Bulgária népe 1944 szeptember 9-én maga kergette el fasiszta urait, átvitte az országot a szövetségesek oldalára és a következő hónapban, 1944 októberében már a demokratikus Bulgária hadosztályai is meneteltek a frontra, hogy résztvegyenek a nagy felszabadító háborúban.

Nálunk 1944 végén a Vörös Hadsereg által felszabadított területen, Debrecenben alakult meg a demokratikus Magyarország kormánya. Akkor kezdődött el az új demokratikus hadsereg teremtése. De egyik hónap a másik után múlt el anélkül, hogy magyar hadosztály kivette volna részét a németek elleni küzdelemből. Folyt a harc saját országunk felszabadításáért, de saját hadseregünk részvétele nélkül, míg Szálasi hadosztályai, a magyar nemzet szügyenére, magyar, majd német földön is tovább szolgálták Hitlert. Mindezek következtében Magyarországot a szövetségesek másképpen értékelik, mint a többi esatlós államokat. Olaszország, Románia, Bulgáriát illetőleg elismerték, hogy »tevékenyen résztvettek« a német fasizmus elleni háborúban, míg Magyarországot illetően ezt nem ismerték el. Mikor a magyar demokrácia első hadosztálya a frontra indult, már nem tudta utolérni az arcvonalat, a német fasizmus hordái már megsemmisültek.

KI FELELŐS azért, hogy Magyarország ily nehéz, ily szomorú helyzetbe került? Felelősök elsősorban azok, akik 25 esztendőn keresztül a magyar népet gúzsbakötötték, a szovinizmus mérgező bacillusával megmergeztek és arra készültek, hogy eladják az országot a nemzetközi reakciónak a dolgozók országa, a Szovjetunió elleni háború céljaira. Felelősök elsősorban azok, akik orvul hátbatámadták a hős jugoszláv népet, miután előbb »örök barátságról« kötöttek szerződést vele. Akik hadat üzentek a Szovjetunióknak, az egyetlen európai államnak, amely a trianoni békeszerződést nem ismerte el, mely a 48-as szabadságharc dicső emlékéül zászlóit visszaidta népünknek és mindenképpen támogatta nemzetünk függetlenségének ügyét. Akik hadat üzentek Angliának és az Egyesült Államoknak, amikor szokkal Magyarországnak semmi baja nem volt. Sok százezer magyar ember és elsősorban a magyar ifjúság vére folyt azért, mert Horthyék megparancsolták, hogy segítsenek az ukrán és orosz földet pusztítani. Katasztrófa szélére jutott az ország. Hadszíntérré vált, amelyet a német és nyilas banditák szemérmetlenül kifosztottak.

NEMCSAK A MULT bűnös urai felelősök a mai szomorú helyzetünkért, hanem azok a reakciós tényezők is, akik ma folytatják üzelmeiket a magyar nép, a magyar demokrácia ellen. Nagy feladatot vállaltunk magunkra.

Megmenteni a nemzetet, újjáépíteni az országot, kivívni a szabadságszerető népek megbecsülését. Reakciós erők gyakran demokratikus álarcot öltve akadályozták és akadályozzák ma is népünk boldogulásáért és megbecsüléséért folytatott küzdelemünket. Ok azok, akik szabotálták az új magyar hadsereg megteremtését és az aktív részvételt a felszabadító háborúban. Ok azok, akik galád merényleteket szerveztek a Vörös Hadsereg katonái és tisztjei ellen. Ok azok, akik uszító reakciós propagandát folytattak szerke az országban, hogy aláássák a demokratikus külföld bizalmát velünk és ama eredményeinkkel szemben, melyeket a demokratikus Magyarország már elért és amikre joggal hivatkozhatott. Ennek a reakciónak képviselői nemzetünk szügyenére még a nemzetgyűlésben is helyet foglalnak, ahol még azt is el tudják érni, hogy a parlament többsége megtagadja olyan képviselők kiadását, akiket fasiszta összeesküvésben való részvétel miatt kért ki a népügyészség. Reakciós képviselők tekintélyes csoportja egyre gyakrabban botrányok színhelyévé változtatja azt a parlamentet, amelytől a magyar nép és a demokratikus külföld is a demokrácia ügyének híu szolgálatát várta. Nemesak Horthyék, hanem ezek az urak is felelősök azért, hogy helyzetünk Párisban szomorúbb volt és súlyosabb lett, mint ahogy eddigi vívmányaink alapján remélni mertük.

Hála a magyar demokrácia rendkívüli erőfeszítésének, sikerült a magyar és szlovák reakció aknamunkája ellenére enyhébb döntést elérnünk, mint amit a csehszlovákok követeltek és a 200 000 magyar kitelepítése nem került bele a békeszerződésbe.

A JÓVÁTÉTELT ILLETŐEN elismerjük, hogy ezzel elsősorban a Szovjetunióknak tartozunk, mert annak okoztuk a legtöbb kárt, azonkívül annak fiai ontották vérüket a magyar föld felszabadításáért. A Szovjetunió mégis, különös tekintettel országunk súlyos helyzetére, nem követel tőlünk teljes kártérítést, hanem az okozott károknak csak egy viszonylag kis hányadát. Annál megdöbbentőbb részünkre az a hír, hogy az angolszászok teljes kártérítéssel igényel léptek fel ellenünk és ezt meoldották még azzal a követeléssel, hogy mi mondunk le a Németországgal szembeni igényeinkről. Anglia és Amerika által követelt kártérítés méretei több mint tízszeresen meghaladják a Szovjetunióknak fizetendő jóvátételt. Milyen kárt okoztunk mi Angliának és Amerikának? — kérdezhetné valaki. Nem arról van szó, hogy a magyar renülőgönek angol vagy amerikai városokat bombáztak volna, vagy magyar csapatok angol és amerikai csapatokkal harcoltak volna. Hanem arról, hogy angol és amerikai kapitalistáknak magyarországi gyárai és vállalatai szintén károkat szenvedtek és részben elpusztultak a háború következtében, többek között az angolszászok bombázásaitól. A nyugatra menekült magyar kapitalisták és földbirtokosok most gyorsan felesantak angolszász állampolgároknak és az angol és amerikai kormányok útján követelnek kártérítést a magyar néptől.

BÁRMILYEN NEHÉZ IS helyzetünk, nem veszítjük el a hitünket és reményünket. Sok komoly eredményt értünk már el a reakció elleni harcban és ha látjuk, hogy ezek az eredmények elégtelenek, megtízszerezük erőnket a további küzdelemre.

Nemes Dez 5

GÉPEK, SZERSZÁMOK

műszaki cikkek raktárról szállíthatók
dr. oec. KÓS ÁRPÁD, IV., Irányi-utca 2
Távbeszélő: 187-660

Napi 10.000 m² üveg

A háború folyamán mintegy tízmillió négyzetméter ablaküveg pusztult el Magyarországon. Ennek pótlása nem történhetett meg egyik napról a másikra. Újra itt van a tél s a fővárosban és a vidéken még mindig a lakások tizezrei, iskolák, kórházak, közhatalok ablakai várnak beüvegezésre.

Az Ár- és Anyaghivatal üvegkiutalási osztálya állandóan ostrom alatt áll. Üzemek, közületek, kereskedők és magánosok soktízezer négyzetméter táblaüveget igényelnek naponta, sokkal többet, mint amennyi az ország üveggyáraiban készül. Hogy az igények jelentős részét ma már mégis ki lehet elégíteni, az egyedül a zagyvapálfalvi üveggyár dolgozóinak köszönhető, akik a fasiszták által leszerelt üzemet közel másfél éves, kemény munkával újra a termelés szolgálatába állították.

A salgótarjáni iparvidékhez tartozó Zagyvapálfalva község szélén áll a korszerű s az ország egyetlen jelentős üveggyára, melyet az iparügyi minisztérium gyárlátogatása során tekintünk meg. Takács Ernő, a gyár munkásából lett aligazgató és Ivánffy Gyula üzemi bizottsági elnök kalauzolnak végig az üzem egyes osztályain és magyarázzák meg, hogyan készül az üveg.

Az udvaron füstölgő, hatalmas generátorokat tekintjük meg legelőbb, amelyek az üveglvasztáshoz szükséges gáz előállítására tíz vagon szenet használnak fel naponta. Ezután az elms homokszárító és keverőgépek megtekintése következik. Gépek és gépek mindenfelé. Mindenütt serény munka folyik. A gyárban, háromszori váltással, hatszáz munkás dolgozik...

— *Ha a volt igazgatóságra hallgattunk volna,* — mondja Ivánffy elvtárs — *még mindig állna a gyár...*

Megtudjuk, hogy az üzem gépi-berendezését a központi igazgatóság utasítására 1944 decemberében teljesen leszerelték és nyugatra, Teplitz-Schönauba szállították. A gépek ma is ott vannak, mert a gyár tőkés urai a felszabadulás után vajmi keveset tettek a fontos gépek hazahozatala érdekében. Újjáépítés helyett azt javasolták a munkásoknak: menjenek másfelé dolgozni, mert az üveggyár majd csak évek múlva tud megindulni. A gyár munkásai azonban nem hallgattak erre a beszédre, hanem összeálltak és elkezdték az újjáépítést. Kezdetben kevesen voltak, de mind többen csatlakoztak hozzájuk. *Diószegi* elvtárs műszaki tisztviselő vezetésével, emlékezetből lerajzolták az elhurcolt gépeket és az egyes részeket a salgótarjáni gépgyárban újraöntötték. Aztán hozzáálltak a szereléshez. Majdnem mindent kézíróval végeztek. *Szabados* Dezső elvtárs lakatos 12 darab saját részlejtét koptatta el, amíg 500 darab öntött fogaskereket kire-

szelt. A gyár egyetlen, elavult fűrőgépén sokezer lyukat fúrtak ki. Munkások és tisztviselők vállvetve dolgoztak, hogy újra megindítsák az üzemet. Ehesen és rongyosan, hosszú ideig a budapesti igazgatóság minden támogatása nélkül folytatták a munkát. Felépítették a generátorokat, a kazánokat és ez év július utolsó napján befűtötték az új kemencét, augusztus 25-én pedig megkezdtek az üveghúzást.

— *Azóta napi tízezer négyzetméter táblaüveget gyártunk* — mondja Ivánffy elvtárs. — *Minősége vetekszik a legjobb belga és cseh üveggel...*

Elegendő nyersanyagkészletek biztosítják a folyamatos termelést. A kvarehomokot, az üveg fő alapanyagát eddig külföldről szereztek be. Most a Balaton mentén találtak kitűnő minőségű és a külföldinél jóval olcsóbb homokot. Amóniákszoldában még behozatalra szorul a gyár. A szódás homokkal doromit, glaubersó, kokszipor, ezenkívül nagy mennyiségben üvegtörmelék kerül az 1400 fokra hevített óriási kemencébe, ahol 80 vagon olvasztott üveg izzik állandóan. Csak két üveglapon át lehet a pokoli hőséget ársztó kemence nyílásain betekinteni.

— *Nehéz munka ez* — mondja *Tajti* Sándor munkás, aki a »berakó kanálnál« dolgozik és másodmagával óránként mintegy ötven mázsa nyersanyagot adagol a kemencébe. — *Leég rólunk a ruha...*

A kemence fölött, az emeleti helyiségben hat gép húzza egyszerre az üveget, egy-egy gép nyolc óra alatt 300–350 hatalmas táblát. Itt nincs megállás. Éjjelnappal, hétköznap, ünnepnap szakadatlan folyik a munka.

A vágóban és a csomagolóban is serényen dolgoznak. Nyolc-tíz ezer négyzetméter táblaüveg kerül naponta a ládába és a rak-tár elé tolatott vagonokba.

— *Ha a bérézést megállapítanák, még jobban menne a munka* — panaszkodnak az üvegvágók. —

A termelési tanács túlalacsonyra akarja megszabni a normát...

A szakmunkások is panaszkodnak.

— *Tanulatlan segéd munkások a kemence mellett most sokkal többet keresnek, mint mi, akik az infláció alatt fizetés nélkül felépítettük a gyárat* — mondja *Csongrádi* László bádogos, aki egyedül állította helyre az üzem hatalmas ventilátorait.

— *Az is baj,* — mondja *Szabados* elvtárs, aki tizenhét évig dolgozott Párisban — *hogy túlságosan sok az igazgató. Most háromszor annyi főtisztviselő, főnök és mester van, mint azelőtt. Ez drágítja a termelést. A francia Renault-gyárban 35.000 munkás fizetését mindössze 27 bérélszámoló intézte...*

A zagyvapálfalvai üveggyár dolgozó és üzemi bizottsága állandó figyelemmel kísérik az üzem termelését. Tudni akarják, kinek és minek építették fel a gyárat. Hogyan sáfárkodnak a tőkésék...

A gyár mellett néhány szén, modern ház sorakozik: alkalmazottak lakják. De sok még az alacsony, egészségtelen munkáslakás is a telepen. Ovodájuk sincs a gyermekeknek és több szociális probléma vár még megoldásra.

— *Foglalkozni kell a termelés racionalizálásával is,* — mondja *Lakatos* László elvtárs, szakszervezeti titkár. — *A hazai üveg-szükséglet után exportra kell még dolgoznunk. Hogy versenyképesek legyünk, feltétlen csökkenteni kell az önköltséget...*

A munkások és az üzemi bizottság egyöntetűen állítja, hogy a mai 12.30 forintos gyári ár lényegesen olcsóbb lehetne. Felül kell vizsgálni a kalkulációkat!

— *Az is tarthatatlan,* — mondja *Ivánffy* elvtárs — *hogy a városban már 28 forintba kerül egy négyzetméter üveg, mire a kis-pénzü fogyasztóhoz ér. A közvetítő kereskedelemnek a szükségesnél nagyobb szerepe és haszna van ebben az ügyben.*

Veszedelemes az üveg körül mutatkozó spekuláció is. Eltűnt az üveg. De az üveghiány még nagyobb volna, ha a zagyvapálfalvai gyár munkásai nem dolgoznának. Es ők nem azért dolgoznak, nem azért építették fel saját erejükből, saját szerszámaikkal a gyárat, hogy ezáltal busás hasznot biztosítsanak a 80 százalék erejéig külföldi, angol, amerikai, svájci és cseh részvényeseknek, hanem azért, hogy elsősorban a kórházak, iskolák és munkáslakások jussanak minél előbb olcsó ablaküveghez.

Vaad Ferenc

Egészségvédelmi intézkedéseket a Ganz gyárba!

A Ganz-hajógyár váciúti telepén uralkodó állapotokkal a napisajtó már több ízben is foglalkozott. Városszerte híre van a gyárnak, amely inkább mondható ócskavastelepnek, mint az újjáépítés szolgálatában álló üzemnek. A gépek elavultak és egy-egy hiányzó szerszámért a munkások naponta többször is kénytelenek egyik műhelyből a másikba járni.

Az igazgatóság azonban nemcsak a gyár újjászervezését hanyagolja el, de éppen így nem gondol azoknak egészségével sem, akik ott dolgoznak. A Ganz-hajógyár 2500 munkására 31 igazgató és 55 cégvezető jut. Ezek a mamutfizetéssel díjazott igazgatók azonban mit sem törődnek az esőben, szélben, a megrongált műhelyekben dolgozó munkásokkal. A közelmúltban berendeztek ugyan orvosi rendelőt, felszerelését nem is lehet kifogásolni, azonban sokkal helyesebb lenne, ha nem az utólagos gyógyítás, hanem a betegség megelőzésének gondolata hatná át az igazgatóságot.

Dr. Bakács Tibor elvtárs, tisztifőorvoshelyettes néhány nappal ezelőtt váratlanul megjelent a gyárban, hogy ott egészségügyi vizsgálatot tartson.

— *Végre egy tisztifőorvos személyesen ellenőrzi a gyár egészségvédelmi berendezéseit. Ez még nem fordult elő* — mondta Janza Károly elvtárs, az Üzemi Bizottság elnöke, amikor Bakács elvtárs bejelentette jövelele célját.

— *Nem törődik velünk senki,* — panaszzolják a munkások bármerre mentünk — *nincs rendszer mosdó, nincs vízcsap, nincs ebédlő* — hangzott a vád minden műhelyben.

A gyártelepen valóban ázsiai állapotok uralkodnak. A vállalat, amely hosszú évtizedek óta bérlí a fővárostól a gyártelep helyét, az üzem korszerűsítésére semmit nem áldoz. A központi mosdó és öltöző befejezése egy esztendeje húzódik. Még ma is csak a csupasz falak állnak.

— *Nincs pénz* — utasítják el a munkásokat, valahányszor jogos kéressel állnak elő. Az igazgatóság, bár a vállalat orvosa és az Üzemi Bizottság több ízben szóvá tették a munkásvédelmi intézkedések szükségességét, — amelyre törvény is kötelezi a gyárat — egyáltalán nem tartja be a rendelkezést.

Bakács elvtárs tisztifőorvoshelyettesével, dr. Bata Péter vállalati orvossal, Janza Károly elvtárs, üzemi bizottsági elnökkel és Gáspár József elvtárs, főbizalmival sorra járjuk a műhelyeket.

Éppen ebéidő van, amikor a hídműhelyt meglátogatjuk. A munkások kisebb-nagyobb csoportokban a vastraverzeken üiive fogyasztják el a gyári ebédet: a káposztafőzeléket, vagy a papirosba csomagolt hazait. Miniumos kézzel törögetik a kenyeret, mert nincs szappan a mosdóhoz. A mosdó is olyan állapotban van, hogy csaknem használhatatlan. Öltöző nincs. A szekrények ott sorakoznak a hiányos tetejű, ablak nélküli hídműhelyben. A tetőn becsúrog az eső, az ablakokon befúj a hideg téli szél.

— *Kész tüdőgyulladás itt átöltözni,* — mondja az egyik munkás — *de muszáj. Ennél a munkánál olyan koszos lesz az ember, hogy úgy nem ülhet villamosra. Harminc éve dolgozom a hajógyárban és ez alatt számtalanszor követeltünk már emberhez méltó mosdót és öltözőt, de a kutya sem törődött velünk soha. Mit tudják azok, akik nem élnek közöttünk. Panaszunk ha el is jut odáig, nem veszik tudomásul. De reméljük, a demokráciának lesz elég ereje, hogy kivívja számunkra azt, ami munkánk után joggal megillet.*

A hídműhely közel 250 munkása ott eszik, öltözik az ablaktalan hideg műhelyben a vasak tetején.

A famegmunkáló műhelyben vágni lehet a port. A szellőzőberendezést még hírből sem ismerik. A törött ablakokon át cserélődik a levegő úgy, ahogy tud. Az asztalos- és a kárpitosműhelyben ugyanez a helyzet.

— *Egykettőre tüdőbajt kapunk itt valamennyien és készíthetjük magunknak a koporsót* — mondja az asztalosok bizalmija.

Valóban így is van. Ha a gyár valamelyik munkása meghal, az asztalosműhelyben máris készítik a koporsót számára. Régen kivívott joguk ez, amit már több ízben megkíséreltek elvenni tőlük, de nem engedték.

— *Legalább ennyivel tartozunk azoknak a kiöregedett munkástársainknak, akik gyakran évtizedeken át dolgoztak velük.*

A műhelyekben nincs ivóvízcsap. A mosdók csapjairól ipari víz folyik és ha a munkás inni akar, a messze eső udvari víz-

csapokhoz kell mennie. Télen azonban legtöbbször ezek is befagynak. Az asztalosműhelyben egy kannából és 3 bögréből 120 ember kénytelen inni. A W. C.-ék ugyancsak messze vannak a műhelyektől és százan is járnak egy ehlyre.

A Dunaparton 2300 tonnás tengervíz hajtót építenek. Rongyos munkások hegesztik, szegecselik a miniumos lemezeket. Bokáig a vízben állva dolgoznak a hajófenéken. 1500 voltos árammal végzik munkájukat és nem kapnak sem gumi-, sem bőrkesztyűt. Már haláleset is történt.

A festőműhelyben fogatlan ínyüket mutogatják a munkások. A minium, az ólom lassan kikorhasztja, tönkreteszi a fogakat. A gyár semmi elleneszerrel nem gondoskodik. Már a legfiatalabb munkások fogain is ott látható az ólomlerakódás.

A Ganz-hajógyár szervezett munkásai a lehetetlen viszonyok ellenére is fokozzák a termelést. Az esztergaműhely teljesítménye az új akkord óta 70%-ról a béke-termelés 108%-ára emelkedett. A hajóműhely 101%, az asztalosműhely 106, a villanyszerelő 105, a géplakatosműhely 108, a hegesztő 113, a kazánműhely 102, a hídműhely 101%-os termelést ért el az elmúlt hetekben.

— *Kötelezni fogjuk az igazgatóságot a védelmi intézkedések betartására* — mondja a búcsúzásnál Bakács elvtárs.

A körülállók szemében ismét megcsillan a remény. A demokratikus Magyarország nem feledkezik meg azokról, akik az országot újjáépítik.

L. Gy.

Kenyérre —
 va nélkül is finom a
GÓLIÁT
Serméz!

Szakszervezeti élet

Az Élélmezési Munkások Szabad Szakszervezete

megtartotta első sütőipari szakmai nagygyűlését, amely impozáns és fegyelmzett felvonulása volt a kenyér dolgozóinak.

A gyűlés összehívására az adott okot, hogy a reakció — mint minden területen, úgy ezen a vonalon is — támadásba ment át a demokráciával szemben. A budapesti sütők ipartestületének volt vezető tagjai, akik a Horty-rezsim alatt hűséges kiszolgálói voltak a reakciós kormánynak, kiléptek kényszerű visszavonulásukból és személyeik előtérbe tolásával szeretnék visszahozni a sütőiparba azokat az antiszociális viszonyokat, amelyeket 25 esztendőn keresztül a sütőipar dolgozóira kényszerítettek.

A nagygyűlés határozati javaslataiban tiltakozott a reakciós törekvések ellen és elhatározta, hogy ha szükséges, cselekvően is fellépnek a sötétmunkásság nyomorúságának sötétlelkű vámszedői ellen.

Egy másik határozati javaslataiban a nagygyűlés tiltakozott a közellátásügyi minisztérium intézkedései ellen, mert megengedte a zsemlye sütését és al-

kalmat adott a sütőiparosok egy részének, hogy a zsemlyével való feketézésen keresztül gazdagodjanak. A nagygyűlés tiltakozott a kukoricánapok bevezetése ellen és követelte, hogy minden, az iparra vonatkozó rendelkezés kibocsátása előtt a minisztérium hallgassa meg a szakszervezet képviselőit. A legutóbbi, liszt hivatalban felfedezett visszaélésekre való hivatkozással a gyűlés követeli, hogy a szakszervezet megbízottjának szélesebb hatáskört biztosítsanak a lisztelosztás kérdéseinél.

A gyűlés előadói *Haber Sándor* és *Selepcs Mihály* elvtársak voltak, akiknek referatúráját a gyűlés hallgatósága nagy figyelemmel és lelkesedéssel hallgatta végig.

A Pedagógus Nőmozgalom

második összejövetelén elhatározta, hogy küzdeni fog a háborús játékok ellen.

A játék nem arra való, hogy segítségével gyilkosokat neveljünk, hogy megszerettségük gyermekeinkkel a háborút, a tökések azon fegyverét, melyet kizárólag a munkásosztály ellen használnak fel. A tankoknak, ágyúknak, puskáknak el kell tűnni a játékboltok kirakataiból. A munkásanya undorral forduljon el attól az üzlettől, mely 3-4 éves gyermekeknek ólomkatonát kínál játékszerűl.

A Magyar Jogászok Szabad Szakszervezete

kétnapos országos értekezletet tartott többszáz résztvevővel. Az értekezlet célja a szakszervezetbe tömörült magyar jogászság szociális, gazdasági és kulturális érdekeinek védelme volt. *Dr. Ladányi Armin* elvtárs elnöki megnyitójában hangsúlyozta, hogy pártállásra való tekintet nélkül hív a szakszervezetbe minden demokratikusan gondolkozó jogászt, akik a magyar újjáépítésért dolgozni hajlandók.

Dr. Nagy László elvtárs, ügyvezető titkár a szakszervezet eddigi működéséről tett jelentést, majd a magyar jogászok különböző csoportjainak, az ügyvédeknek, bírának, közalkalmazottaknak, magánalkalmazottaknak, ügyvédjelölteknek és joghallgatóknak szervezésével kapcsolatos kérdéseket tárgyaltak.

Dr. Faraó László elvtárs, nemzetgyűlési képviselő »A jogászok és a közvélemény« címmel tartott előadást, *dr. Szabenyi Endre* elvtárs, miniszteri osztályfőnök az egyesült nemzetek jogászainak felhívását tolmácsolta közös munkára a világbéke biztosítása érdekében. Ezután magasszínvonalú vita következett az egyes jelenlétekről és előadásokról, amelynek során az a vélemény alakult ki, hogy az egész ország jogászainak egyetemes munkássága megteremtheti a magyar jogászok teljes szolidaritását.

O.M.T.K.

kb. 250 fióküzletében árusítunk

vajat, tejfölt
és sajtféléket

békebeli minőségben

a dolgozók részére
hatósági áron

Csomagot, árut (vagónitételekben is) legelőnyösebben szállít bel- és külföldre az

IBUSZ

Szállítmányozási osztálya
a Máv
Árufuvarozási főigazgatósága
V., Akadémia-utca 10. Tel. 125-411.

A gyorsárnyújtó ismét megindult. Légiforgalommal is. Telefon 125-514.

Hírlapok, folyóiratok, könyvek, dohányárúk, cukorka-, bazar-, pipere-cikkek árusítása állomási és utcai pavilonokban. Filmszállítást végez, hirdetésekkel vesz fel az

IBUSZ FILM-
ÉS REKLÁM-
OSZTÁLYA

VII., Erzsébet-körút 9-11. Telefon 224-450.

Az Igazság hazugságai a Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetéről

Az »Igazság« november elsejei számában gúnyoros hangú támadó cikk jelent meg a Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezete ellen, azt állítva, hogy a szakszervezeti munkaközvetítő útján csak a munkáspárti munkanélküliek kerülhetnek állásokba, mert a szakszervezeti munkaközvetítőnél »a kisgazdapártiaknak és pártonkívülieknek nem terem virág«.

A Magánalkalmazottak Szakszervezete olyan harcos multra tekint vissza, hogy az efféle konkolyhintési szándékkal kiagyalt riport-kisérletek hatástalanul leperegnek róla, de mint minden esetben, mikor a Szaktanács valamelyik szervéről hangzik el kritika, ezúttal is kívánatosnak tartottuk az »Igazság« állításainak ellenőrzését.

Anélkül, hogy bárkivel is közöltük volna jövetelünk célját, egy teljes délelőttöt töltöttünk el a Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének Eötvös-utcai helyiségeiben s megállapítottuk, hogy Sándor elvtárs, a szakszervezeti közvetítő vezetője, valamint a mellé beosztott tisztviselők éppen úgy, mint maga a szakszervezet főtítkára, Köves elvtárs a legelőzékenyebben állanak a hozzájuk forduló munkanélküli tagtársaik rendelkezésére. Egyetlenegyszer sem halottuk, hogy bárkitől is a pártigazolványát kérték volna. A legndvriasabb hangon tárgyaltak a jelentkezőkkel, mindegyikükről kartotékot fektettek fel, amelyén a jelentkezők iskolai végzettsége, képességei és szolgálati helyei vannak feltüntetve. Alapos helyszíni ellenőrzésünk megejtése után kopogtattunk csak be Köves főtítkár elvtárs szobájába, akit megkérdeztünk, hogy mi a véleménye az »Igazság« támadó cikkéről. Köves elvtárs kérdésünkre a következőket válaszolta:

— Nem felel meg a valóságnak az »Igazság« állítása, mert mi nem teszünk különbséget a tagtársak között, csupán azokkal vannak nehézségeink, akiknek az igazolása nem volt zökkenésmentes. Miután a törvény előírja a kötelező szakszervezeti közvetítést, mi a jelentkezés sorrendjében ajánljuk mindenkor tagtársainkat a megürült állásokba. Természetesen, ha a vállalati vezetők, vagy az üzemi bizottságok ragaszkodnak valakinek a személyéhez, vagy előírják, hogy az alkalmazni kívánt tagtárs valamelyik munkáspárt tagja legyen, minékünk ezeket a kívánságokat lehetőleg honorálnunk kell. A döntő az, hogy ma az elhelyezkedésnél nem a protekció, hanem a tudás és a képesség a fontos. Ma már a tisztviselő nemcsak puszta eszköze a tőkés munkáltatónak, hanem maga mögött érezve a szervezett munkásság tömegeit, öntudatosan állja meg helyét a dolgozók soraiban.

— A mi munkaközvetítőnk igazán keményen dolgozik a munkanélküliek elhelyezésének vonalán s egyedül október hónapban 850 állásnélküli magánalkalmazottat helyeztünk el. Sajnos, az általános leépítések miatt a tömeges elhelyezés lehetőségére nincs mód, s így a jelentkezőknek ki kell várniuk, míg megfelelő munkalehetőséget találunk számukra. Egyébként munkanélküli tagtársainkat egy év után mi magunk is segítjük s a legkisebb havi segély 30 forint, ami a szervezeti tagság éveinek megfelelőleg növekszik, tehát a szakszervezetnek is érdeke, hogy minél több tagját helyezze el s így csökkentse a segélyezésre szorulókat számát.

— A közvetítő iroda vezetője, Sándor elvtárs egyike a szakszervezet legszorgalmasabb tisztviselőinek, akinek lelkiismeretes munkáját csak rosszakaratú beállítással lehet kritika tárgyává tenni.

Eddig szól Köves elvtárs információja, amit a személyes tapasztalatok után azzal egészíthetünk ki, hogy a Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének működéséről írt ujságcikk tendenciózus állításainak semmi alapja nincs s az »Igazság« ezúttal is nagyon messzire került a tárgyi igazságtól. Az igazság ott van valahol a támadó írásmű első mondatában, amely így kezdődik: »Nyugatról és keletről ezérrel jönnek haza a szétszórt magyarok«. Nyugattal kezd, tehát a nyugatos kirándulókat a keleti hadifoglyok elé helyezve azt szeretné, hogy Szálasiék kiszuperált tisztjeit és a nyugatra menekült szolgáléklkű fasisztabarát tisztviselőket helyezték el sürgősen a magánvállalatoknál és velük szaporítsák a Kisgazdapárt reakciós jobbszárnyának közvélemény-táborát. Ez az igazság, kedves Igazság! A többi: — hazugság!

(gy—n)

A családi pótlék

október elsejétől jár mindazoknak, akik a rendelet szerint jogosultak családi pótlékra. Az igényjogosultak bejelentésének november 5-éig kell megtörténnie, azonban a munkaadók nagyrésze bejelentési kötelezettségét nem teljesíti. Felkérjük az érdekelteket, hogy saját üzemükben vizsgálják meg, vajjon a bejelentés megtörtént-e. Amennyiben a bejelentést elmulasztották, gondoskodjanak arról, hogy a bejelentés a legrövidebb időn belül megtörténjenk.

Válasszunk-e?
Igen!

mert Halosztályunkon
van miből:

Dizling, kimérve	1 l. F	2.96
Kadar	1 l. F	2.96
Zöldszilvái	1 l. F	3.40
Szürkebarát	1 l. F	4.40
Hárslevelű	1 l. F	4.40
Ürmös, kinnó	1 l. F	10.80

Diratésarnok

VH., BAKÓCZI-UT 70-76. T. 424-333

Az angol szakszervezeti kongresszus után

Az angol Szakszervezeti Szövetség most véget ért kongresszusa újabb jele annak, hogy az angol munkásság elégedetlensége az angol kormány politikájával szemben. Jellemző a munkásság hangulatára, hogy *Attlee* miniszterelnök szovjetellenes kijelentéseit dermedt, fagyos esendően fogadta a szakszervezeti kongresszus.

Az angol munkásság növekedő aggodalommal figyeli a munkáskormány külpolitikáját. Fülébe csengenek Sztálin szavai: »*Meg vagyok győződve a Szovjetunió és Nagybritannia közötti baráti kapcsolatok lehetőségéről. A politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok megerősítése lényegesen hozzájárulhatna ilyen kapcsolatok kiépítéséhez.*« — Így nem érti, miért kell az egyetlen járható út helyett az amerikai monopóliókra és a világ reakciós erőire támaszkodni.

A jelenlegi angol külpolitika helytelenítése a kongresszusi határozatokban is kifejeződött. Az angol kormány spanyolországi politikája a »*be nem avatkozás.*« Mégis a hat és félmillió szervezett munkást képviselő kongresszus hatalmas többséggel a Francoval való gazdasági és politikai szakítás mellett döntött.

Egyesek szerint az angol kor-

mány rossz külpolitikát, de jó belpolitikát követ. Főként az államosításokra gondolnak. A tőkésnek azonban nem igazolják ezt.

*

Az angol munkáspárt a múlt évben olyan választási programmal lépett fel, amely alkalmas a munkásosztály felemelésére és a nagytőke hatalmának korlátozására. A programból eddig megvalósított reformok végrehajtásánál azonban túlerősen érvényesült a tőkés befolyás és így a gyakorlatban a tőke és munka harcában a kormány intézkedése nyomán nem sok változás következett be.

Az angol Nemzeti Bank államosítása nem jelent lényeges fejlődést, hiszen úgyszólván minden modern kapitalista államban a jegybank az állam kezén van. A szénbányák államosítása sem súlyos csapás a tőkésekre. Az angol szénbányák elavult berendezése miatt a bányák ráfizettek. A tőkésék többször maguk is felajánlották az államosítást. *Az államosítás sehol sem csökkentette a tőkésosztály gazdasági erejét és nem jelentett változást az államosított üzem vezetésében sem.* A Nemzeti Bank részvényesei ugyanolyan profitot kaptak, mint eddig és ugyanilyen kom-

penzációra van kilátás az egész vonalon. Az angol Nemzeti Bank élén ugyanaz a lord *Catto* áll, aki a konzervatívokat is hűen kiszolgálta, az államosított szénbányákat lord *Hyndley* vezeti, igazgatóságának kilenc tagjából öt a nagytőkéseket képviseli, két tag »semleges« (technikai szakértő, jogi tanácsadó) és csak két tag kerül ki a szervezett munkásság sorából.

A munkáspárt programjában szerepelt acélpárt államosítását egy acélbizottság felállításával elodázták. Ennek a bizottságnak *Wilmot* miniszter áprilisi nyilatkozata szerint ellenőriznie kellett volna az acélpárt és gondoskodnia kellett volna az államosítási tervek előkészítéséről. A tőkésék nyomására és fenyegetéseire azonban a kormány még ettől is eltekintett s kivonta a bizottság hatásköréből az államosítás kérdését; ami ezzel le is került a napirendről. A kormány által kinevezett Acélbizottság — amelyben a többség a nagytőke képviselőiből áll — *szorosan együttműködik az acélpárti vállalatok kapitalistáival.*

*

Az angol munkásság ennek a politikának következményeit saját bőrén egyre jobban érzi. »*Squatterek*« mozgalma, a szegény vidékek illegális sztrájkjai mutatják a tömegekben feszülő elégedetlenséget. A lakásínség óriási. Számos család ma is abban a pincében összezsúfolva él, ahová öt évvel ezelőtt a bombatámadás után »szükség lakhely« címen beutalták. Mégis augusztus 31-ig 1200 községben egyetlen állandó házat sem építettek, 975 községben pedig még egyetlen ideiglenes házat sem. Ugyanakkor, amikor Anglia elszegényedett és kivitelével kell fizetnie behozatalát — tehát többet kell termelnie — az elmúlt egy év alatt 1,337.000-rel csökkent a dolgozók száma, a munkanélküliek pedig állandóan egyharmad millió körül van. És végül: a munkáskormány egyéves kormányzása alatt a vezető 1063 vállalat haszna 270 millió fontra emelkedett az előző évi 257 millióval szemben. A másik oldalon hat hónap alatt, 1946 januárjáig hét shilling és három pennyvel csökkent a munkásság heti jövedelme és az azóta készült statisztikák a munkásság életszínvonalának további csökkenését bizonyítják.

Az angol haladó erők arra törekednek, hogy választási programjának erélyes végrehajtásának kényszerítsék a kormányt.

F. B.

MAGYAR MŰANYAG ÉS VEGYÉSZETI GYÁR RT.

Budapest, V., Arany János-utca 16. Telefon: 120-012

Gyár: Újpest, Baró s-utca 22-24. Telefon: Újpest 516

GYÁRTMÁNYOK:

Fenol-kreosolgyanták, lakkanyagok, présorok

Novolakkok Anilingyanták, présorok

Karbamid- és tiokkarbamid-gyanták, présorok, ragacsok

Vinilpolimerizátum présanyagok, ragacsok, emulziók

Keverékpolymerizátum présanyagok, ragacsok, emulziók

Az októberi forradalom

29-ik évfordulója a szovjet külpolitikát változatlanul a béke és a nemzetközi együttműködés előrszínének szerepében találja. A szocialista szovjet állam, amely 29 évvel ezelőtt kezdte meg fáradhatatlan munkáját az emberiség nagy eszményeinek érdekében, töretlenül kitart elvei mellett.

A szovjet diplomácia gondosan óvakodik attól, hogy akaratát rákényszerítse bármely nemzetre, viszont megvédi a szovjet államot minden kísérlet ellen, mely idegen hatalmak akaratát ráerőszakolná a szovjet népre. A Szovjetunió a német és japán imperializmus két malomköve között óriási áldozatok árán megvédte a demokratikus népek szabadságát. Küzdelméből nem kíván semmiféle jogtalan előnyt a maga részére szerezni. A béketárgyalásokon a Szovjetunió folytatta a háború alkalmával megkezdett küzdelmét a demokrácia érdekében. A háború idején a Szovjetunió a német elnyomás ellen, most pedig a monopól-kapitalista körök támadása ellen védelmezi meg a kis nemzeteket.

Szakszervezeti egység Triesztben

Trieszt kérdése a párisi béketárgyalások egyik központi problémája volt és végleges formában most sincs megoldva. Jugoszlávia továbbra is ragaszkodik a jogos követeléseihöz és nem hajlandó a békeszerződést aláírni. Trieszt az imperialista nagyhatalmak játéka a békeértekezleten, ahol a trieszti lakosság érdekeit eddig nem vették figyelembe. Nagyjelentőségű tehát, hogy Triesztben a szlovén és olasz munkások egységes szakszervezetet létesítettek. A szervezett munkásság a nemzeti hovatartozástól függetlenül egységes a munkásosztály érdekeiért és az imperializmus ellen folytatott harcban.

Az imperialista nagyhatalmak

Legveszedelmesebb ellenségüknek tekintik a demokratikus népi mozgalmakat azokban az országokban, amelyek imperialista törekvéseik célpontjai. Ennek tulajdonítható, hogy a Távol-Kelet több országában, amelyeket az amerikai imperialista terjeszkedés hatósugarába akar bevonni, rendszeres, tervszerű hadjárat folyik a szakszervezetek és a szervezett ipari munkások ellen. Dél-Kóreában, amely amerikai

Nemzetközi szolidaritás

A spanyol munkásmozgalom egyik régi harcosát, Celestino Uriarte elvtársat a fasiszta Franco-rendőrség letartóztatta és az agijonj börtönben a legszörnyűbb módon kínoztta.

Celestino Uriarte, mint a köztársasági spanyol csapatok egyik zászlóaljának parancsnoka hősiességgel harcolt 1936-ban a spanyol nép szabadságáért. Emigrációból hazájába visszatért és veszélyt nem ismerve, a földalatti mozgalomban folytatta az antifasiszta harcot a spanyol nép felszabadításáért. Ezen önfeláldozó harc közepette tartóztatta le a fasiszta rendőrség. Sokszáz szabadságharcossal együtt élete vesztélyben forog.

A spanyol fasiszta terror eme újabb aljas cselekedete ellen tiltakozdul Kossa István elvtárs, a Szakszervezeti Tanács nevében a következő sürgőnyt küldte a Szakszervezeti Világszövetséghez:

»Kérjük továbbítsák a magyar szervezett dolgozók erélyes tiltakozását Celestino Uriarte, a spanyol szakszervezeti mozgalom harcosának bebörtönzése ellen. A magyar szakszervezetek a legélesebben tiltakoznak a fasiszta Franco-uralom eme újabb gaztette ellen. Halál a fasiszmusra!«

katonai megszállás alatt áll, a legvéresebb módszerekkel nyomják el a munkások sztrájkmozgalmaikat. A koreai munkások nem akarnak továbbra is ugyanolyan munkásnyúzó, kizsákmányoló feltételek mellett dolgozni, mint a japán megszállás alatt a japán monopól-tökének. A rendőrség az amerikai katonaság segítségével fegyveresen verte szét a munkásság tüntetéseit és kényszerítette a sztrájkolókat, hogy visszatérjenek a gyárakba.

Nemesak az amerikai demokratikus közvélemény tiltakozik az amerikai csapatok jelenléte ellen Kínában, harcol ez ellen a kínai szervezett munkásság is, a kínai Munkásszövetség vezetése alatt, amelynek jelenleg több mint kétfélmillió tagja van. A kínai munkások a szakszervezetek vezetése alatt nemesak magasabb munkabérekért tüntetnek, egyben követelik a polgárháború befejeztetését, az amerikai csapatok hazaszállítását és a szakszervezeti szabadságot. A kínai kormány szakszervezetellenes magatartására jellemző, hogy Csin-hua városában a rendőrség lefoglalta a kínai Munkásszövetség helyiségét, vezetőit letartóztatta és vagyonát elkobozta. Ugyanezt csinálták Sanghaiban és más nagy városokban is. Mindezek az intézkedések a nemzetközi reakció támadásának egyik formája, amelyet Kínában Csong-Kai-Sek kormányának igénybevételével a szakszervezetek ellen folytat. A kínai Munkásszövetség felhívással fordult a Szakszervezeti Világszövetség elnökhelyetteséhez. Kuznyekov elvtárshoz, amelyben ismerteti a kínai kormány szakszervezetellenes intézkedéseit és a Szakszervezeti Világszövetség támogatását kéri a kínai szervezett munkásság számára.

A bolgár szakszervezetek

négyszázezer tagja táviratot küldött az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsához és megtorlásokat követel Franco tábornok ellen. A szakszervezetek felkérték Kulicsev bolgár külügyminisztert, hogy Bulgária is haladéktalanul ismerje el Giral spanyol köztársasági kormányát. A bolgár szervezett dolgozók is meg vannak győződve arról, hogy a világ nem lesz biztonságban mindaddig, amíg Franco uralkodik a spanyol nép felett.

Csehszlovákiában

önkéntes munkavállalók siettek a dolgozók segítségére, a bányákba, mezőkre és gyárakba. Az önkéntes dolgozók munkateljesítményéről kiadott hivatalos közlemény szerint Prágában 46.000 ifjú férfi és nő vállalt külön munkát, Brünnben az önkéntesek 280.000 órát dolgoztak, Pilsenben 230.000 órát, Pozsonyban 8000 órát, egész Szlovákiában 60.000 órát.

A Szakszervezeti Világszövetség és az Egyesült Nemzetek.

Az Egyesült Nemzetek gazdasági és szociális tanácsa, melynek feladata a nem kormányzervekkel való kapcsolat fenntartása és amelynek tagjai a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Nagybritannia, Franciaország, Kínai megbízottai, megegyezésre jutott a Szakszervezeti Világszövetség vezetőivel, a Világszövetségnek a gazdasági és szociális tanácsban való részvétele kérdésében. A megegyezés alapján a Szakszervezeti Világszövetség előzetes értesítést kap a Tanács napirendjéről, megkapja a napirendi pontokra vonatkozó okmányokat és az erre vonatkozó megjegyzéseit a Szakszervezeti Világszövetség az Egyesült Nemzetek minden tagjával közölheti.

Munkásifjúság

Ötthont az ifjúmunkásoknak és tanoncoknak

Két hét óta a főváros nagyobb ipari területeiben összegyűlnek az ifjúmunkások, hogy hangot adjanak sérelmeiknek, követeléseiknek. A gyűléseken a MADISz, SZIT és SZIM kiküldöttjei előtt tárják fel a munkásifjak égető kérdéseiket, amelyek — világosan látják — a stabilizáció következtében már megoldhatókká váltak. Két főkérdés körül csoportosulnak a gyűlések panaszaival. Az egyik az új tanonc-törvény érvényes sürgetése, amely szakmára és munkakörre való tekintet nélkül valamennyi ifjúmunkás közös követelése, a másik pedig az ötthontalan ifjúmunkások és tanoncok megsegítése, a Tanonc- és Ifjúmunkás-ötthon Építő Mozgalom fokozott gyorsított támogatása. A kérdések nagy horderejűek, megoldásuk sürgős segítséget kíván, egy szervezet erejével meg nem oldhatók. Ezért fogott össze az egész magyar ifjúság, a munkásifjúság érdekében.

Új tanonc-törvényt!

A Láng-gyár kultúrtermében mintegy 500 angyalföldi ifjúmunkás gyűlt össze a környékbeli üzemekből. Egységesen követelték az új tanonc-törvény haladéktalan megjelenését. A tanoncok egy része résztvett a tavaly áprilisi tanonccsúlynál, ahol először kaptak ígéretet a törvény gyors megjelenésére s most izgatottan tárgyalták: hol késik hát? A nagyszámban megjelent segédmunkások a segédmunkásoknak szakmunkássá való minősítését követelték. A követeléseket tartalmazó határozati javaslatot küldöttség vitte fel az iparügyi minisztériumba.

A nemesfemes ifiknél 100, a fodrászoknál 150 ifjúmunkás állt ki az új tanonc-törvény sürgetéséért. Mindkét gyűlésről küldöttség kereste fel Szakassits Antal miniszter osztlályfőnököt.

A bőrös ifjúmunkások gyűlése a tanoncifjúság szakmai nevelése terén követelték reformokat, törvényes védelmet, főleg a kismestereknél dolgozó tanoncok részére, a munkásifjúság kulturális helyzetének javítását, könyvtárakat, tanulmányi segélyt.

A fiatal magántisztviselők igen lelkeshangú gyűlésen követelték a kistisztviselők fizetésének felemelését, az egyenlő munkáért egyenlő bért elvnek gyakorlati megvalósítását. A mintegy 300 résztvevő élénk helyeslése közben fogadták el a határozati javaslatot, amely többek közt a munkanélkül maradt, de átképzett tisztviselők bérének a szakmunkásokéval egyenlő elbírálását követeli. A gyűlést külön ki kell emelnünk, mert a felszabadulás óta ez volt az első komolyabb megmozdulása a magántisztviselő ifjúságnak.

A segédmunkások

helyzete, különösen a vegyiparban, rendkívül nyomorúságos. A sósavas, kénes, egészségtelen levegőben dolgozó munkásokról mállik le a ruha, cipő, tüdejük roncsolódik — s mindez alig pár forintért. Az illatosúti Petróleumgyárban tartott IX. kerületi gyűlésen főleg erre a sérelemre mutattak rá az ifjúmunkások. Egészségügyi berendezéseket követeltek, munkaruhát és bakancsot, több bért a segédmunkásoknak. Ugyanakkor pedig azt javasolták, hogy az illatosúti üzemek vállaljanak patronázst a kerületi üzemi Úttörőcsapatok felett. A 400 főnyi gyűlés határozati javaslatát küldöttség juttatta el az illetékes helyekre.

A Telefongyárban az Ü. B. elnöke, a gyár főbizalmija és Bogáti műszaki igazgató jelenlétében folyt le a gyűlés. A felszólalók az új tanonc-törvényt, vállalati tanműhelyt és tanonccsúlyt sürgették. Követelték, hogy az üzem lássa el a tanoncifjúság ötthont egy munkaruhával és

bakancsával. A felvetett követelésekre Bogáti igazgató válaszként juttatáshoz, bakancsellátás tekintetében pedig heti 50 filléres levonással alap létesítését javasolta. A bakancs-alaphoz az igazgatóság ugyancsak ilyen összeget ad. Amíg a vállalat tanonciskolája meg nem nyílik, az üzem mérnökei a munkaidő alatt fogják szakmai elméleti oktatást nyújtani. A gyűlés egyhangúlag elhatározta, hogy a létesítendő zuglói tanonccsúly építéséhez minden erővel hozzájárul.

Mi történik a váli-utcai tanonciskolában?

Lágymányos munkásifjúsága zsúfolásig megtöltötte a Standard-gyár hatalmas kultúrtermét. A gyűlésen igen nagy vihart kavart fel több tanonc felszólalása, akik a váli-utcai tanonciskoláról számoltak be. Különösen sok panasz hangzott el Kollátor igazgatóhelyettesről. Az igazgató úr némi szívessegek ellenében egy-egy napra szemet huny egyesek hiányzása felett, de a vidékről bejáróktól percnyi pontosságot követel. Huszár Imre »érdekes« történetekkel szórakoztatja tanítványait szakoktatás helyett, ellenben szigorúan tiltja a pártjelvények viselését. Hogy mely pártokét, az nem kétséges.

A gyűlés ezután az új tanonc-törvény és a tanonccsúlyok kérdésével foglalkozott. Egyhangú lelkesedéssel fogadták el az egyik felszólalónak azt a javaslatát, hogy a lágymányosi tanonccsúly megszervezését vállalják el.

A számos ifjúmunkás és tanoncsérelmet tartalmazó határozati javaslatot 15 tagú küldöttség vitte fel Hegedüs iparügyi államtitkárhoz, aki azonban — őszintén sajnáljuk — nem a legbarátságosabban fogadta az általa »gyerekesnek« tartott akciót.

*

Ifjúmunkásgyűlések zajlottak le a nagybudapesti gyárakban és szakszervezetekben. A gyűlések konkrét eredményekkel zárultak, nyilvánosságra kerültek a legégetőbb sérelmek: az illetékeseken, gyárvezetőségeken és állami hatóságokon a sor, hogy ezeket orvosolja. Az ifjúmunkások már megmutatták, hogy tudnak áldozni a demokráciáért — ne hanyagoljuk hát el a jövőt jelentő munkásnépszavazásokat!

Láng György

Munkáskézzel

Csonváry Koszika Tivodar

hátrahagyott képeinek kiállítását láttuk a Kommunista Párt II. kerületi szervezetének (Fillér-u. 32.) helyiségében.

Csonváry 1853-ban született és közvetlenül az első világháború után halt meg. Hányatott életéről keveset tudunk. Megszállott, különc ember volt, akinek az akkori kulturális intézmények részéről, éppúgy, mint kollégái részéről, inkább gáncsoskodás, mint segítség jutott. Rendkívül sokat utazott, különösen Keleten.

Mint festő, a hazai képzőművészet legkimagaslóbb alakjai között foglal helyet. Munkáit nem tudjuk közömbösen, megilletődés és meghatottság nélkül látni. Olyan erősen átéli hit, a természetnek olyan alázatos szeretete és ezzel kapcsolatban mégis olyan sugárzó fantázia árad belőlük, ami valósággal lenyűgözi a nézőt. Képei látomásos, de igazak és őszinték, mert teljes emberi átélés lángol bennük, a legesodálatsabb festői megjelenítésben.

Ez a kiállítás kezdeményező munkát végzett: szellemi, kulturális téren is egybegyűjtötte ezt a magánulajdonban lévő, nehezen hozzáférhető képanyagot, hazai képzőművészetünknek csak kevesektől ismert értékeit, hogy széles tömegek láthassák és ismerhessék meg. Komoly lépést jelent nemzetünk elzárt, porosodó valódi kincseinek, hét lakat alatt őrzött értékeinek közkincesé tételére. És biztatást jelent a fiatal tehetségeknek, hogy képességeiket már egy szabadabb, szélesebb szellemi horizont alatt bonthatják ki.

Krikovszky Gizella

Olyan szép, hogy nem is lehet igaz

A címe B. Shaw darabjának, mely két hete feltázza a Madách Színház sok jogos sikert elért színpadán. A színház vezetősége hű maradt ahhoz a programhoz, melyet indulásakor céltul kitűzött: Irodalmi értékű, nevelő színdarabokkal szó-

rakoztatni a sekélyes féreművekkel elrontott izlésű közönséget.

Shaw újonnan bemutatott darabja az angol társadalom, az angol úri osztály kegyetlenül mulatságos karikatúrája. Egy züllött segédlelkész, volt hotelszobalány barátnőjével el akarja lopni az agyonkényeztetett, hisztériás, dúsgazdag angol leány értékes ékszereit. Rájönnek azonban, hogy sokkal célszerűbb, ha a semmittevésbe belebetegedett leányt csábítják el magukkal a szabadság, a kaland ígéretével.

A mulatságos jelenetek egész sora játszódik le a színpadon. Shaw minden mondata, ha nevetet is, gyilkos igazságokat közöl a nézővel. Megdöbbentő realitással mutatja be

a háborúban emberölésre kényszerített segédlelkész figuráját, aki arra hivatkozva, hogy ez mind semmi ahhoz a sok gazsághoz, amire a háborúban nevelték, gátlás nélkül követi el szélhámososságait.

A gazdag úrilány társaságában az értékes gyöngyör árából hármában végigjárnak a félvilágot s míg a két szélhámos remekül él, az óthonából kiragadott leány tovább unatkozik. A különös mese az írónál arra szolgál, hogy kegyetlenül epésen, mindenről elmondja a maga véleményét és megmutassa az elhallgatott igazságokat.

A megérdemelt sikerben nagy része van a kitűnően összeszokott együttes minden tagjának. Különösen kiemelkednek *Bálint György*, *Szilágyi Bea*, *Alszegei Lajos* és *Rozsos István*. Először mutatkozott be, mint főszereplő *Görög Ilona*, akinek játéka nagymértékben hozzájárult az előadás nagy sikeréhez. *Kemény László*, *Horlós Melitta*, *Gáthi, Jákó Pál* jól oldották meg szerepüket. *Kárpáti Aurél* rendezése kifogástalan.

—6.—

Felhívjuk

a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége (Szakszervezeti Tanács) kötelékébe tartozó összes szervezete vezetőit, bizalmiakát, üzemi bizottságokat, hogy megbízottjaik sürgősen jelentkezzenek a Szakszervezeti Tanács sajtóosztályán (VIII., Fiumei-út 4 II. em.)

*

Előjegyzés

4 forintos kedvezményes áron csak nov. 15-ig a Szakszervezeti Tanács könyvosztályán

A MUNKA KALENDÁRIUMA AZ 1947. ESZTENDŐRE

Szerkeszti:
VERTES GYÖRGY

KOSSA ISTVÁN
bevezetőjével

TILDY ZOLTÁN
RAKOSI MÁTYÁS
SZAKASITS ÁRPÁD
a szakszervezetekről

Ára 5 forint

Fegyelmi bírói választások a Beszkártnál

A munkásegység jegyében a szakszervezet listát adott ki, amelyen paritásos alapon kommunisták és szociáldemokraták voltak jelölve. A kisgazdapárt külön listával indult a választásokon, melynek eredménye alapján a szakszervezeti lista 5588 szavazatot, vagyis a leadott szavazatok 71 százalékát kapta. A kisgazdapárt listája 2039 szavazatot, vagyis a leadott szavazatok 25,9 százalékát kapta meg. 246 szavazat érvénytelen, üres vagy töredékszavazat volt, amely 3,1 százaléknak felel meg. A kisgazdapárt mandátumot egyáltalán nem kapott. Az alkalmazottak 40 százalékának nem volt szavazati joga, részint azért, mert a múlt évben és az idei évben kerültek a vállalat alkalmazásába, részint azért, mert a múlt rezsimben az alkalmazottak véglegesítését elodázták és csak egész ritka esetekben véglegesítették az alkalmazottakat. A felszabadulás utáni időkben a Magyar Közlekedési Alkalmazottak Szabad Szakszervezete első ténykedéséhez tartozott a türhetetlen állapot kiküszöbölése és fokozatosan megindult az alkalmazottak véglegesítése. A választások kiértékelésénél még figyelembe kell venni azt is, hogy túlnyomórészt azok szavaztak, akik a múlt rezsimben a 30-as évek körül kerültek a vállalathoz. Abban az időben pedig köztudomású, hogy baloldali egyének a lehető legritkábban tudtak csak alkalmazást kapni.

A Szakszervezeti Tanács két bölcsész kollégista menzai költségét vállalta.

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság ez év december havában szovjet-írók verseinek és prózájának az előadására nagy tehetségkutató versenyt rendez. A verseny két csoportból áll. Az egyikben hivatásos művészek és színésznövendékek, a másik csoportban pedig mindazok, akik önmagukban tehetséget éreznek, résztvehetnek. A komoly díjakkal jutalmazott verseny feltételeit a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság hetilapja, a »Jövendő« közli.

Az IBUSz igazgatósága Rajcsányi Mihály vezérigazgató elvtárs indítványára úgy határozott, hogy mindazok a hetibéres munkások, akik legalább három éve dolgoznak az IBUSz-nál, kérhetik az IBUSz státusába és ezzel egyidejűleg az IBUSz nyugdíjintézetébe való felvételüket.

Hírek

A Szakszervezeti Tanács a vasúti szállítás elősegítéséért

A termelés emelkedésével idény-cikkek szállítása egyre növekvő követelményeket támaszt a nagy erőfeszítésekkel dolgozó magyar vasutakkal szemben. A növekvő szállítási szükségletnek azonban komoly akadálya a kocsihány, amin jelenleg csak az segíthet, ha vasárnap és éjjel is eszközölnék ki- és berakodásokat és így megyorsítják a kocsik futását.

A Szakszervezeti Tanács támogatja a vasutasoknak azt a törekvését, hogy minél gyorsabb legyen a vasúti forduló, mert így kívánja ezt az ország érdeke. Szükség van erre úgy a termelés további növelése, mint a nagy városok munkásságának jobb élelmiszerellátása érdekében. E célból a Szakszervezeti Tanács felkéri a vasutak ki- és berakodással foglalkozó munkásságát, hogy álljon állandóan, éjjel-nappal, vasár- és ünnepnapon is a vasút rendelkezésére, amivel a jobb életért küzdő egész magyar nép ügyét szolgálja.

Munkások a tudományért

A MÁVAG-munkások 48.000 ingyenes munkaórával kijavították a Pázmány Péter Tudomány Egyetem sérült épületeit. A Beszkárt-dolgozók a Földtani Intézet, a Szépművészeti Múzeum tetőzetét, belső rombolásait, a Műegyetem vasútépítő tanszákát hozták rendbe. A Goldbörgergyáriak a Műegyetem Textilgépezeti tanszak összes gépeit és tetőzetét építették újjá. A Fogaskerékgyár dolgozói a Gyermekklinika ágyait javították meg. A W. M.-munkások a II. sz. belklinikát, a Magyar Optikai Művek és Egyesült Izzó munkásai műszerjavításokat eszközöltek a klinikának. A Famunkás Szakszervezet a tudományos intézetek bútorzatát hozta helyre.

A Szakszervezeti Tanács új megyei titkárai. A Szakszervezeti Tanács egyhangúlag hozott határozatával megbízta a megyei titkári teendők ellátásával Kortai Ferenc elvtársat Szekszárdon Horváth János elvtársat Sátoraljaújhelyen, Dékán Sándor elvtársat Győrben.

Partizán Barátok Szövetsége felhívása

Szükségesnek tartjuk, hogy a Szövetség célkitűzéseit a magyar társadalom minden rétegével megismertessük. Ezért felhívással fordulunk mindazokhoz, akik a múltban harcos hívei voltak a fasizmus leverésére irányuló mozgalmaknak és akik jelenleg harcos hívei akarnak lenni a magyar demokráciának, támogassanak bennünket. A harcos partizán szellemet akarjuk bevinni a magyar nép széles rétegeinek tudatába és egy táborba akarjuk egyesíteni mindazokat, akik hajlandók velünk együtt harcolni a magyar demokrácia megvédéséért, az ország felépítéséért, társadalmi és kulturális vonalon. Szövetségünk pártpolitikai különbség nélkül sorai közé hív minden nőt és férfit, aki támogatni akarja a magyar demokrácia ügyét és készen áll annak megvédésére. Kossuth és Petőfi áldozatos és tiszta szellemében jöjjetek és erősítsétek sorainkat!

— A Szakszervezeti Tanácsadó keretében november 15-én Gyócsy Jenő elvtárs előadását közvetíti a rádió: »A vasutas szakszervezet munkája a közlekedés újjáépítésében« címmel, 22-én Brummler László elvtárs »A sajtó munkásai« c. előadását hallgathatjuk.

Kérjük hátralékos előfizetőinket, hogy hátralékukat a mellékelt befizetési lapon feltétlenül egyenlítsék ki, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

Uzemi bizottsági tanfolyam

Nagai Lajos: A vállalat felépítése és ellenőrzése I—II.
Ára: 1.90 Ft

Barcza László: Munkaerőgazdálkodás
Ára: 0.50 Ft

Mártonfi Rudolf: Munkateljesítmény, munkabérek, bérrendszerek.
Ára: 0.50 Ft

Kaphatók a Szakszervezeti Tanács Könyvosztályán:
VIII., Fiúmei-út 4. szám.

SZAKSZERVEZETI KOZLÖNY

A Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Központjának (Szakszervezeti Tanács) hivatalos lapja

Megjelenik havonta kétszer

Felolvas szerkesztő és kiadó: Kossa István

Szerkesztő: Vártes György

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Fiúmei-út 4. II.

Telefon 188...336

Postabiztosítási engedélyszám: 10418

46497. Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Rt.

Posta-cím: Górszky Tivadar igazgató